

m muziekwereld

Fair practice. Het is het modewoord dat in elke verhandeling, in elke bijeenkomst over Kunstbeleid terugkeert dezer dagen. Bij het Paradisodebat, in speeches van bewindslieden, in de Tweede Kamer. Dat lijkt mooi, maar er schuilt uiteraard een gevaar in. Het gevaar dat alle modewoorden bedreigt. Het risico dat een veelgebruikte term telkens opnieuw wordt ingevuld, met steeds verschillende bedoelingen en tenslotte vrijwel betekenisloos raakt.

Een ander gevaar is dat erover spreken, telkens de term herhalen, door werkgevers en politici, de urgentie ondergraaft. We hebben het er toch over? We nemen het toch serieus? Dat blijkt toch uit alles? Uit alles behalve de praktijk. En daar is het maken van een verschil broodnodig.

In dit nummer daarom veel aandacht voor fair practice. Voor wat het betekent, over wat het zou moeten betekenen en over de praktijk die tot op heden weerbarstig blijkt en blijft. Een interview met Dorine Schoon en Caroline Cartens, twee van de oprichters van het Platform voor Freelance Musici, dat de afgelopen maanden telkenmale in kranten en media de achtergebleven gages van freelance orkestmusici aan de orde stelde. En dat onlangs een nauwe samenwerking met Kunstenbond/Ntb aanging. Want samen staan wij sterker.

Een verschil, in het kunstonderwijs, in de klassieke-, de jazz- en in de popwereld, komt er alleen als wij telkens weer de werkelijke problematiek aan de orde blijven stellen. Als wij telkens opnieuw laten zien dat erover spreken alleen, dat *lipservice*, geen eerlijke beloning oplevert. Zoals een verschil uiteindelijk ook door onszelf gemaakt zal moeten

worden, samen, maar soms ook individueel, door te weigeren voor niets of voor te weinig te werken en door op te komen voor onze rechten. Een moeilijke keuze soms, want te vaak bestaat het gevoel (en te vaak terecht) dat ‘voor jou tien anderen’ geen loos dreigement is.

Natuurlijk, er zijn positieve ontwikkelingen: de huidige minister van Cultuur maakt van kunstenaarsbeleid een speerpunt: fair practice moet een subsidievoorwaarde worden. Dat is goed, ook voor de niet-gesubsieerde sector. Maar: welke definitie heeft ‘fair practice’, welke concrete invulling? Voor compositieopdrachten werd een eerste belangrijke stap genomen: een daadwerkelijk concrete tabel met tarieven voor het schrijven van opdrachtmuziek (zie p.13).

In de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten blijft de wetgever in eerste aanleg opzichtig in gebreke om de wet daadwerkelijk tanden te geven (zie p.14). De minister van Rechtsbescherming lijkt minder overtuigd van de noodzaak kunstenaars te beschermen dan zijn collega van Cultuur. Zoals nog steeds veel lokale overheden liever geld besparen dan fair practice stimuleren.

Fair practice. Het begrip staat op de agenda. Aan ons om het daar te houden en om het begrip stap voor stap daadwerkelijk inhoud en tanden te (laten) geven.

Erwin Angad-Gaur

senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN

5	kort nieuws
6	interview met Dorine Schoon en Caroline Cartens ‘We moeten naar een nieuw normaal’
13	VCTN-nieuws
14	auteursrechten
14	Auteurs- en naburig recht: het kan en moet beter
16	Vers geperst
16	cd-recensies
19	Ritmundo – NVJeuk
20	EHBO
20	Je muziek internationaal verspreiden: wat zijn de belastingconsequenties?
21	DDJF
21	Unfair practice
22	Winnaars Gouden en Zilveren Notekrakers

24	juridisch
24	Waar muziekcontracten kunnen schuren
28	Kijken, kijken, maar niet kopen
31	De Favoriete Compositie van...
32	ZZP
32	Fair practice en de belastingdienst
34	100 jaar Ntb
34	Beter uit met levende muziek
35	column Bart Wirtz
35	Eerlijk
36	cao
36	Raad van State stelt Ntb in het gelijk
38	Btw-regels voor kleine ondernemingen veranderen
39	Pensioenakkoord en AOV: hoe zit dat?
40	Onder de leden
40	Marius Beets
43	Ntb-verzekeringen
43	Brandveiligheid

colofon

Muziekwereld is het blad van de Vakgroep Muziek Kunstenbond/Ntb vakbond voor musici

Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
T: 020-2108050
E: info@kunstenbond.nl
I: www.ntb.nl

De Ntb is op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 12:00 en 17:00 uur. U kunt uw vragen en andere zaken ook per fax of email aan ons voorleggen.

omslag: Robert Swart

Redactie:

Erwin Angad-Gaur (hoofdredacteur), Jeroen Akkermans (eindredacteur), Anita Verheggen

Met medewerking van:

Hans Dobbenberg, Stan Rijven, Bjorn Schipper, rakenDra Smit, Jimmy Tigges, Bart Wirtz, Eloy Veldhuijzen, Michael Klier, Rogier Wennink, Michiel Jongewaard, Peter Boertje, Peter van den Bunder en Mark Gerrits.

Illustraties

Robert Swart

Fotografie:

Minke Faber

Basisvormgeving / Lay-out:

Robert Swart

Drukwerk

BDU, Barneveld

Ntb/vakgroep Muziek Kunstenbond

Bestuur

Alexander Beets (voorzitter),
Will Maas (secretaris/penningmeester),
Guus Bleijerveld,
Daan van der Bruggen,
Ad Hoendervangers,
Patrick Onderweegs,
Simone Vierstra

Bureau

Administratie en helpdesk

Caroline Beukenkamp
carolinebeukenkamp@kunstenbond.nl
Secretariaat info@kunstenbond.nl

Financiële administratie

Espen Strandhagen
espenstrandhagen@kunstenbond.nl

Juridische zaken/contracten

juridischadvies@kunstenbond.nl

EHBO-project (over muziekproducties)

rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Werkgebieden

Lichte muziek en artiesten:

Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl

pop

rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Orkesten & Muziekdramatische kunst:

Mark Gerrits markgerrits@kunstenbond.nl

Kamermuziek:

Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl

Auteurs- en Naburig Recht:

Erwin Angad-Gaur erwinangadgaur@kunstenbond.nl

Muziekonderwijs:

Karin Boelhhouwer karinboelhhouwer@kunstenbond.nl

Zorgeloos het najaar in? Laat je verlonen!

Wil je meer genieten van je werk dan dat je met geldzorgen bezig bent? Gaat je hoofd al tollen als je denkt aan belastingen en premies? Laat je dan verlonen!

Wij verzorgen de facturering en uitbetaling van loon en gages aan uitvoerenden, inclusief inhouding en afdracht van belastingen en premies.

Zo besparen we je veel tijd en administratieve rompslomp.

Je opdrachtgever krijgt op deze manier niet met onverwachte naheffingen van de Belastingdienst te maken.

Artiestenverloningen.nl legt zich sinds 1993 toe op het verlonen van artiesten en andere uitvoerenden in de culturele sector.

Wij onderscheiden ons door:

- Deskundige ondersteuning
- Digitaal aanleveren mogelijk
- Uitbetaling binnen één dag nadat de opdrachtgever heeft betaald
- Ook facturering zonder BTW mogelijk

Aanvullende voordelen van verlonen:

- Artiest kan beroepskosten opvoeren
- Wij factureren ook voor zelfstandigen
- Je bent verzekerd voor alle werknemersverzekeringen

Bel 0345-524404 of mail naar info@artiestenverloningen.nl

Artiestenverloningen

kort nieuws

Wat speelt er?

Sena Performers Muziekproductiefonds

De deadline van de laatste mogelijkheid om in 2019 een aanvraag te doen bij het Sena Performers Muziekproductiefonds is zondag 3 november a.s. Alleen professionele musici kunnen een aanvraag doen bij het fonds. Het fonds biedt musici, die hun opnamen in eigen beheer willen uitbrengen, de kans om met subsidie een kwalitatief hoogwaardige geluidsopname te maken. Je kunt maximaal € 5000 aanvragen om de productiekosten van geluidsopnamen te financieren. Tweederde van dit bedrag is een subsidie en één derde een renteloze lening. Aanvragers moeten het geleende bedrag binnen twee jaar terugbetalen aan Sena en het fonds financiert nooit meer dan 50% van het totaalbudget. De andere betrokken partijen moeten eenzelfde bedrag bijleggen om tot een finished product te komen. De subsidievoorwaarden staan op de website van Sena en je kunt er een digitaal aanvraagformulier downloaden en invullen. Voor meer info: www.sena.nl

Let op: NTB/Kunstenbond-leden kunnen hun cd/muziekproductie laten recenseren in dit magazine.

Stuur je cd/muziekproductie en bio naar de NTB/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam (rakendrasmit@kunstenbond.nl). Releases van cd's/muziekproducties die met steun van het fonds tot stand zijn gekomen worden besproken op de website van Dutch Performers House, mailadres: www.dutchperformershouse.nl

Eerste toekenningen Pop Investeringsregeling Upstream Music

Marike Jager, I am Oak en Thomas Azier horen bij de eerste popmusici die een toekenning hebben gekregen uit Upstream Music. Dit is een nieuwe investeringsregeling voor popmusici. De regeling met een budget van 6 ton per jaar wordt uitgevoerd door het Fonds Podiumkunsten (FPK) en gefinancierd door het ministerie van OCW en rechtenorganisatie Sena. De Kunstenbond/NTB heeft jaren gelobbyd voor dit investeringsfonds en was nauw betrokken bij het tot stand komen ervan. Op de website van het FPK kun je lezen wat de subsidiecriteria zijn en on line subsidie aanvragen: www.fondspodiumkunsten.nl

Publicaties De waarde van het auteursrecht

Op 10 oktober presenteert Platform Makers, het samenwer-

kingsverband van beroepsorganisaties en vakbonden voor auteurs en artiesten (zie ook p.14 van deze *Muziekwereld*), twee voorlichtingsfilmpjes over Auteurs- en naburig recht en het boekje *De waarde van het Auteursrecht – wees er zuinig op*. De uitgaven zijn vanaf 11 oktober via de website van Platform Makers (www.platformmakers.nl) en de websites van Kunstenbond en NTB te vinden. De voorlichtingsfilmpjes over Auteurs- en naburig recht zullen tevens verspreid worden via het kunstvakonderwijs. Platform Makers wil met de publicaties bijdragen aan betere kennis van het recht. Erwin Angad-Gaur, voorzitter van Platform Makers: 'Het valt op hoe onbekend de daadwerkelijke regelgeving rond het Auteurs- en naburig recht is. Zowel bij auteurs en artiesten als bij beleidsmakers. Daarom zowel het boekje als de voorlichtingsfilmpjes. Het boekje bevat zowel uitleg over de wet als interviews met auteurs en artiesten uit de verschillende sectoren over de werking van het recht. Onbekend maakt onbemind. Dus het is wat ons betreft tijd aan een verandering in kennis en beeldvorming bij te dragen.'

De Roel Oostraprijs

Stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden is het meest gastvrije

theater voor artiesten en crew in Nederland. Dat vinden de leden van de Kunstenbond en ACT, de verenigingen van creatieven en acteurs, die de Roel Oostraprijs voor het tweede jaar op rij uitreikten aan het Friese theater. Leden van de Kunstenbond en ACT roemen de gastvrijheid van De Harmonie: 'Personeel is altijd vriendelijk, ze luisteren goed naar wat je te vragen hebt, heten je altijd hartelijk welkom en vragen of je een goede reis hebt gehad. Ze begeleiden je naar de kleedkamers en het toneel waar je moet zijn.' De prijs, een bronzen beeld van kunstenaar Helga Kock Am Brink, werd uitgereikt in de Stadsschouwburg Amsterdam tijdens het Nederlands Theater Festival door cabaretier Ronald Snijders en Kunstenbondvoorzitter Jurre Schreuder. De prijs wordt sinds 2014 jaarlijks toegekend en is vernoemd naar directeur Roel Oostra van Schouwburg De Lawei in Drachten, een legende in de omgang met artiesten die bij hem optraden. Het beeld Hermes is in uitvergrote versie te zien in de Engelse Tuin, onderdeel van het Kalheupinkpark te Oldenzaal. Eerdere winnaars van de Roel Oostraprijs waren: Toneelschuur Haarlem 2014, Theater Rasa 2015, Theater Concordia Enschede 2016, Parktheater Eindhoven 2017 en De Harmonie Leeuwarden in 2018.

Ze haalde er het NOS 8-uurjournaal mee. Freelance hoboïste Dorine Schoon kondigde in het openbaar aan dat ze niet langer gratis zal optreden tijdens de lunchconcerten in o.a. het Concertgebouw. Een pijnlijk journaal-item dat haarfijn illustreert hoe penibel de positie van freelancers in de muziek inmiddels geworden is. Het Platform voor Freelance Musici wil het tij keren voordat er een complete beroepsgroep van het toneel verdwijnt.

‘We moeten naar een nieuw normaal’

tekst: Anita Verheggen fotografie: Minke Faber

Na een periode waarin ze apart van elkaar opkwamen voor de belangen van freelancers, besloten Dorine Schoon en de zangeressen Marene Elgershuizen en Caroline Cartens om hun kennis, ervaring en acties te bundelen in het Platform voor Freelance Musici (PvFM). Schoon vertelt enthousiast over de start van die samenwerking: ‘Ik remplaceer veel bij de orkesten en vond het heel inspirerend hoe Caroline de freelance zangers heeft weten te organiseren bij de Nederlandse Opera. Zelf had ik een Facebookgroep geopend met de titel ‘Freelance musici voor eerlijk werk en eerlijk loon’ om gelijkgestemden te vinden. Dat was al heel succesvol want veel mensen willen over dat onderwerp praten; het was een geheime groep zodat iedereen zich echt kon uitspreken. In januari 2018 hebben Marene, Caroline en ik onze acties samengevoegd in het PvFM. In eerste instantie was het de bedoeling om met freelancers te sparren maar dat is heel positief uit de hand gelopen.’ Het Platform (een Facebook-groep) begon met 350 leden en een jaar later waren het er 2000. Cartens: ‘Je merkt dat er telkens dezelfde gesprekken worden gevoerd door nieuwe leden. We hebben verhitte discussies gehad over hoeveel je kon vragen voor een optreden en wat je wel en niet kan maken. Dat bevordert de solidariteit. Toen kwam Dorine in het nieuws en kregen we er in twee weken tijd duizend leden bij.’ Het dagblad *Trouw* en vervolgens het NOS Journaal doken op het nieuws dat Schoon niet meer gratis wil optreden tijdens lunchconcerten. ‘Het grappige is dat we de discussie daarover eigenlijk al gevoerd hadden op het platform

nadat saxofoniste Femke IJlstra vertelde dat ze niet meer gratis wilde spelen bij lunchconcerten,’ vertelt Schoon. ‘Maar toen de media erop doken werd het een heel groot ding terwijl het voor ons een klein onderdeel van een veel groter probleem is. Wij staan voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden en tarieven voor freelance musici maar kennelijk spraken die gratis lunchconcerten in het Concertgebouw en Tivoli het grote publiek aan. Mensen gaan er graag heen en hebben zich nooit gerealiseerd dat wij daar niet voor betaald krijgen. In die zin heeft het goed uitgekapt. Maar wij willen de discussie verder doortrekken omdat dit soort zaken schering en inslag is. Ook de succesvolle musici hebben daarmee te maken.’

Angstcultuur

Het PVFM lanceerde zichzelf officieel op 9 mei 2018 met een openbare discussie in Utrecht en fungeert sindsdien als spreekbuis voor freelancers. ‘We zijn een serieuze gesprekspartner geworden; niet alleen voor de vakbonden, de politici en de minister maar vooral ook voor de musici zelf,’ aldus Schoon. ‘Zij durven zich op het platform uit te spreken ondanks dat er nog een enorme angstcultuur heerst. Musici durven zich naar buiten toe niet met naam en toenaam uit te spreken omdat ze bang zijn dat ze niet meer teruggevraagd worden door een opdrachtgever.’ Cartens vult aan: ‘Mensen zijn bang terwijl dat niet altijd terecht hoeft te zijn. Een opdrachtgever heeft wel eens letterlijk tegen mij gezegd: “Voor jou tien anderen.” Toen dacht ik: “Wacht eens even, waar zijn die tien anderen?” En die waren er niet;

het bleken er maar twee te zijn die op hetzelfde niveau functioneerden als ik. Nou dat is te overzien (lacht).’ Schoon reageert: ‘Het verandert langzaam, maar je ziet op het platform dat er nog steeds veel musici zeggen: “Ik ben liever aan het werk voor weinig geld dan dat ik thuis op de bank zit.” Artistiek gezien vind ik dat de slechtste reden om werk aan te nemen. Inmiddels heb ik een kind en misschien zit ik inderdaad soms liever thuis op de bank met mijn kind. Kijk, wij willen het liever niet steeds over geld hebben. Maar we willen wel een normaal inkomen zodat we ons weer met de artistieke kant van ons vak bezig kunnen houden. Eigenlijk willen we helemaal niet bestaan als platform; het PVFM zou niet nodig moeten zijn.’ Cartens: ‘We hebben drie einddoelen geformuleerd: solidariteit in de sector, goede arbeidsvoorwaarden en meer draagvlak in de maatschappij. En in een jaar tijd hebben we al zoveel bereikt. Mensen van het platform durven al bijna niet meer van die slecht betaalde klussen aan te nemen. Dat wordt gedeeld in de geheime Facebook-groepen. We krijgen betere arbeidsvoorwaarden: bij De Nationale Opera zijn we aan het onderhandelen en het ziet er naar uit dat ze ons tegemoet gaan komen. Samen met de Kunstenbond/Ntb gaan we honorariumrichtlijnen voor freelancers opstellen en willen we de Remplaçanten-cao van de Nederlandse orkesten verbeteren.’ Schoon is fel: ‘Die cao is de grootste gruwel en belichaamt alles wat niet fair practice is.’ Cartens: ‘De Remplaçanten-cao zet ons met de rug tegen de muur omdat werkgevers ernaar kunnen verwijzen en claimen dat ze eerlijke tarieven

We hebben drie einddoelen geformuleerd: solidariteit in de sector, goede arbeidsvoorwaarden en meer draagvlak in de maatschappij.

CV Dorine Schoon
Geboren in Broek op Langedijk, 1984

Opleiding: Conservatorium van Amsterdam en Koninklijk Conservatorium Den Haag, Bachelor diploma in 2006 en Master in 2008. Master Muziektheater in 2011/2012 bij het Koninklijk Conservatorium en de Veenfabriek.

Remplaceert bij diverse orkesten en ensembles zoals het Noord Nederlands Orkest, Rotterdams Philharmonisch Orkest, Metropole Orkest, Asko|Schönberg ensemble, Balletorkest, Nederlands Philharmonisch Orkest, Nederlands Blazers Ensemble, Orquestra Classica da Madeira (PT), Kwazulu Natal Philharmonic Orchestra (Durban, ZA).

Deed concerten en maakte cd-opnames met het Metropole Orkest en deelde het podium met o.a. Jacob Collier, Gregory Porter, Ilse de Lange, Raccoon, Waylon, Paul Groot, Guus Meeuwis en Steve Vai.

Actief als speler en regisseur van muziektheater, o.a. met het Speeltheater Holland, rietkwintet Calefax, Orkater, Asko/Schonberg-ensemble en Fast Opera Productions. Regisseerde voorstellingen en concerten voor het Delft Chamber Music Festival, festival Hongerige Wolf en korte opera's voor Fast Opera Productions.

Vanaf 2014 tot heden: adviseur muziek en muziektheater bij het Fonds Podiumkunsten.

Won prijzen op o.a. het Landelijk Dubbelrietconcours (1999), het Prinses Christina-concours en het concours van de Stichting Jong Muziek Talent Nederland (2003, 2005).

'We hebben elkaar gewoon heel hard nodig en om dan zo te worden afgescheept met een fooi!'

betalen volgens de cao. Maar die tarieven zijn veel te laag; ze zijn minder dan de helft van wat iemand in vaste dienst bij een orkest verdient. Het is een heel perverse prikkel om iemand altijd maar te laten freelancen in het orkest.' Schoon: 'We hebben elkaar gewoon heel hard nodig en om dan zo te worden afgescheept met een fooi! Als ik naar Enschede of Groningen moet reizen voor een repetitie krijg ik € 86 bruto. Daar ben ik de hele dag voor onderweg en de voorbereiding wordt sowieso niet betaald.' Cartens: 'En dan hebben we het nog niet over jazz- en popmusici gehad. Een vader van een freelance jazzmusicus vertelde mij dat zijn zoon drie avonden bij *De Wereld Draait Door* had opgetreden en daar € 25 voor kreeg.'

Ongerief door een laag tarief

Terwijl het kunstenveld zich volop bezighoudt met het invoeren van een broodnodige Fair Practice Code en het ministerie van OCW deze code zelfs als subsidie criterium wil gaan hantieren, werd bekend dat de zelfstandigenaftrek zal worden verminderd en de Kleine Ondernemers Regeling (KOR) volgend jaar wordt afgeschaft. Maatregelen die zzp'ers flink in de portemonnee zullen raken. Schoon beklemtoont: 'Als onze tarieven niet zo laag waren zouden deze maatregelen veel minder impact hebben. We moeten bij de basis beginnen: begin met het goed honoreren van het vak.' Cartens: 'Die maatregelen gaan mij ongeveer € 2.000 op jaarbasis kosten. En dan moeten we straks ook verplicht een Arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) afslui-

CV Caroline Cartens
Geboren in Bunde, bij Maastricht

Opleiding: Voorbereidende Klas op het Conservatorium van Maastricht, Koninklijk Conservatorium Den Haag, Dutch National Opera Academy (cum laude), Centre National d'Insertion des Artistes Lyriques te Marseille. Ze had les bij Gerda van Zelm en studeert momenteel bij Laurence Dale.

Volgde Masterclasses bij Sylvia Sass, Willy Dekker, Gemma Visser en Barbara Haveman. Heeft een breed repertoire variërend van Elizabeth Tannhauser (understudy DNO), Laurretta Gianni Schicchi (DNOA), Violetta La traviata (RAP-Reisopera), Najade Ariadne auf Naxos (Reisopera), Bloemenmeisje Parsifal (DNO), Helena A Midsummer Night's Dream (DNOA) tot Bleke Dame in De speler van Prokovjev (DNO) en wereldpremières als Huba de Graaff's De Dood van Poppea, Seung-Ah Oh's Lege Wieg, Peter-Jan Wagemans' Legende (DNO) en Chiel Meijering's Alzheimer en Grenspost Zinnenwald (De Ereprijs). Dit seizoen bij de Reisopera, als Berta in Il barbiere di Siviglia. Zong als concertsoliste o.a. Mozarts Requiem, Beethovens Mis in C (Orchestre National de Cannes-PACA), Verdi's Requiem (Gelders Orkest) en Stravinsky's Les Noces (KC ensemble).

Zong vijftientwintig wereldpremières en werkte regelmatig samen met Orkest de Ereprijs en RKST21.

Was lid van Fast Opera Productions, waarvoor ze ook een libretto schreef en produceerde.

Remplaceert regelmatig bij het Koor van de Nationale Opera en het Groot Omroep Koor.

Sinds drie jaar coördinator van Practicum Musicae; geeft les aan de PRE-Class Practicum Musicae van de Honours Academy van de Universiteit Leiden.

'Een vader van een freelance jazzmusicus vertelde mij dat zijn zoon drie avonden bij *De Wereld Draait Door* had opgetreden en daar € 25 voor kreeg.'

ten. Voor ons moet het een AOV voor derving van inkomsten zijn en niet zozeer voor arbeids-ongeschiktheid. Als ik een stembandknobbel krijg en een half jaar niet kan zingen, kan ik nog wel ander werk doen en krijg ik geen uitkering terwijl ik wel voor die verzekering betaal. Als je normaal verdient is dat niet zo erg, maar bij de tarieven die wij krijgen wordt dat wel een probleem. Een groot aantal koorzangers op ons platform verdient € 12.000 op jaarbasis. Het zijn mensen die allemaal conservatorium hebben gedaan en opgeleid zijn om een fatsoenlijk betaald beroep uit te oefenen.' Schoon: 'Ze werken op een hoog niveau en de druk is ontzettend hoog. Je moet zoveel competenties hebben. Naast het musiceren moet je reizen, acquisitie doen, sociaal vaardig zijn en kunnen netwerken. Er wordt zoveel van je gevraagd! Mensen raken overwerkt. Steeds meer mensen stoppen omdat ze het financieel niet meer kunnen bolwerken. #Me Too is ook een gevolg van deze situatie. Je kunt het allemaal niet los zien van dat rotgeld. En de mensen die het wel volhouden kunnen vaak niet meer het beste uit zichzelf halen. Daarom zijn werkgevers verplicht om de juiste arbeidsvoorwaarden en omstandigheden te creëren; pas dan bereik je met elkaar het beste resultaat.'

Andere lobby

De kunstensector heeft een veelbelovende arbeidsmarktagenda opgesteld waarin een eerlijke beloning voor de makers in combinatie met goede

arbeidsomstandigheden centraal staan. Cartens ziet daar te weinig van terug in de Fair Practice Code (FPC) die uit de arbeidsmarktagenda is gedistilleerd. 'In de arbeidsmarktagenda staat letterlijk dat goede betaalde arbeid vóór de kwantiteit van het aanbod moet gaan. Dat vind je in de FPC niet meer terug terwijl veel musici hun hoop hebben gevestigd op die code. Hopelijk komen er goede tariefafspraken in de Fair Practice Tool (gereedschap om een subsidieaanvraag te beoordelen red.). Maar wij hebben duidelijk een andere lobby dan de werkgeversorganisaties die meebeslissen over de Fair Practice

Code. Zij willen vooral meer geld voor de sector en wij willen, ongeacht of er meer geld bij komt, een fatsoenlijke betaling voor de musici en de makers. Het gevaar is dat straks iedereen dat FPC-label mag hanteren terwijl er voor de musici niets verandert. En dan mogen we niet zeuren want er wordt toch al wat gedaan voor musici? Er is toch een FPC? Wij moeten ons de mond niet laten snoeren en er voor zorgen dat die FPC ook echt fair wordt!' Het PVFM werkt inmiddels intensief samen met de Kunstenbond/ Ntb. Naast het digitale Facebook-platform hebben de zeer strijdbare

Cartens en Schoon nu een kantoor waar ze bijeenkomsten met hun collega's kunnen organiseren. Schoon: 'We zijn superblij dat de Kunstenbond/ Ntb ons de kans geeft om dit uit te werken. Het is heel lastig om dit naast je concertpraktijk te doen. De bond faciliteert ons financieel, in expertise en menskracht. Deze samenwerking biedt ons veel meer mogelijkheden. Maar de musici moeten zelf ook beter gaan nadenken. We moeten naar een nieuw normaal anders wordt dit het normaal. Doe wat je deed en dan krijg je wat je kreeg. Wij hopen die vicieuze cirkel nu eindelijk te doorbreken.' ||

- ingezonden mededeling -

Sneller piano of keyboard leren spelen

Heeft u altijd al piano of keyboard willen leren spelen, maar u vindt het lastig om de muziknoten op de toetsen te vinden? Met de Pianolegger lukt het u wél om direct de juiste muziknoten op de toetsen te vinden en te spelen. U plaatst eenvoudig de afneembare Pianolegger op uw piano of keyboard en u kunt direct beginnen met de noten af te lezen en deze te spelen. **In 100 jaar was noten lezen nog nooit zo makkelijk.** Een groot voordeel van dit luxe uitgevoerde product is dat de Pianolegger zo vaak als men wenst op het toetsenbord kan worden gelegd en weer kan worden verwijderd. Dit zonder het toetsenbord te beschadigen.

- Versnelt het leervermogen. De noten van de muziek in uw muziekboek kunt u nu zeer snel vinden
- Luxe en stijlvolle met velours beklede muziknoten strook, soepel en sterk
- U hoeft geen kleverige stickers op uw toetsen te plakken

Oplossing voor iedereen
Jong en oud - die piano wil leren spelen of dit weer wil oppakken en hierbij effectieve hulp kan gebruiken bij het leren kennen van de noten op de piano of keyboard.

De Pianolegger, van Nederlands fabricaat, is te bestellen op onze website:
- www.pianolegger.nl
- info@pianolegger.nl

Pianolegger V.O.F. KvK: 71755632 BTW: NL858836622B01
De Pianolegger® is geregistreerd: *EUIPO en bij BBIE

Extra ledenvergadering Buma/Stemra: benoeming nieuwe bestuursvoorzitter Buma/Stemra

De Raad van Toezicht van Buma/Stemra draagt op de extra Algemene Ledenvergadering van 30 oktober 2019 Bernard Kobes voor als nieuwe bestuursvoorzitter van de organisatie. Op voorwaarde van goedkeuring door de leden treedt hij per direct in dienst. Bernard Kobes volgt daarmee ad-interim-directeur Cees van Steijn op, die sinds oktober 2018 als bestuursvoorzitter voor de organisatie werkt. Bernard Kobes is geen vreemde in de media-industrie. Zo bekleedde hij eindverantwoordelijke directiefuncties bij NOB Registratie, DutchView, Technicolor NL en Ericsson Broadcast Services NL. Ook was hij actief in het publieke domein, als interim-zendermanager bij NPO Radio 6 en als directeur-bestuurder bij de NLPO. In 2017 richtte Kobes, samen met een compagnon, Media Adviseurs Nederland op. Erwin Angad-Gaur (directeur VCTN): 'Uiteraard verwelkomen we deze benoeming en roepen wij ook onze leden op de benoeming te steunen. Kijkend naar zijn cv lijkt Buma/Stemra een ervaren kracht aan te trekken om de weg voorwaarts naar vernieuwing en modernisering, die men het afgelopen jaar heeft ingezet,

voort te zetten. We kijken er naar uit met de nieuwe ceo samen te werken.'

Honorariumtabel Compositieopdracht

Tijdens een interactieve bijeenkomst op 6 september in Utrecht over fair practice, honorarium-richtlijnen en goed opdrachtgeverschap in de nieuwe muziek, droeg Henriëtte Post, directeur van het Fonds Podiumkunsten, de Honorariumtabel voor compositieopdrachten officieel over aan Nieuw Geneco, die namens de sector de tabel zal beheren. De tabel brengt tot uitdrukking welk honorarium hoort bij een compositie. Daarbij gaat het niet om een genre of stijl. Bepalend zijn factoren als de duur van het stuk, het aantal stemmen of partijen en de bewerkelijkheid. 'Eerlijke afspraken zijn een gedeelde verantwoordelijkheid van opdrachtgevers en componisten. De Honorariumtabel is toepasbaar in diverse muziekgenres en biedt samen met de Fair Practice Code Compositieopdracht houvast over wat fair practice in onze sector is, of de opdrachten nou privaat of door de overheid gefinancierd zijn,' aldus Esther Gottschalk, directeur van Nieuw Geneco. De richtlijnen worden onderschreven door ultgeversorganisatie VMN en de beroepsorganisaties BIM, BAM, VCTN en Nieuw Geneco.

VCTN-directeur Erwin Angad-Gaur feliciteerde Nieuw Geneco en het FPK met dit moment: 'Het is een voorbeeld voor de hele sector, een tabel van redelijke tarieven die ook door het fonds erkend wordt. En die onderdeel is van subsidievoorwaarden. Alles valt en staat bij toepassing en bij handhaving van de tabel. Dat blijven wij uiteraard vragen aan het fonds en aan de overheid. Maar ook niet-gesubsidieerde opdrachten moeten voldoen aan fair practice. Dat is nu de inzet. En dat is de waarde van deze overdracht.'

Fair Practice Compositieopdracht Award 2019

Tijdens de bijeenkomst werd de eerste Fair Practice Awards Compositieopdracht uitgereikt aan concertpodium het Orgelpark en basklarinettist Fie Schouten voor hun inzet voor een eerlijke en duurzame praktijk in de nieuwe muziek. 'Orgelpark bewandelt al jaren vasthoudend haar eigen weg in het uitzetten van compositieopdrachten en gaat daarbij, niet gebonden aan overheidsclausules, voor het

beste resultaat,' aldus de jury. 'Het concertpodium biedt een welkome werkplaats voor componisten en speelruimte voor bijzondere series en portretconcerten. Als particulier initiatief heeft het Orgelpark jaarlijks een substantieel bedrag beschikbaar voor nieuwe compositieopdrachten. Met opdrachten en structurele aandacht voor componisten levert het Orgelpark nu al twaalf jaar een grote bijdrage aan de Nieuwe Muziek.' Fie Schouten ontving de prijs voor haar 'Miniatures for Bass Clarinet' met compositieopdrachten en haar nimmer aflatende inzet voor nieuwe muziek, 'als musicus, docent, programmeur en opdrachtgever, onder meer in haar eigen Basklarinetfestijn en serie Nieuwe Noten. Ze is inspirator van vele jonge (amateur)musici en componisten. Met beperkte middelen heeft zij toch altijd aandacht voor fair practice, met alleen een basklarinet en een ongelooflijke hoeveelheid volharding.'

De honorariumtabel compositieopdracht is te downloaden via de website

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer!

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer! Leden van Kunstenbond en Ntb/vakgroep Muziek die (tevens) actief zijn als muziekauteur zijn aangesloten bij de VCTN. Voor 'erkenning' van de VCTN vraagt Buma/Stemra ons (jaarlijks) een ledenlijst met Buma/Stemra-nummers van de leden aan te leveren aan een onafhankelijke instantie, die deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen. Wij vragen onze leden, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben, ons daartoe hun 7-cijferige (!) Buma/Stemra-relatienummer te mailen en onze inzet voor een sterkere positie voor auteurs en een beter Buma/Stemra te steunen.

Auteurs- en naburig recht: het kan en moet beter

Het auteurs- en naburig recht is in beweging. Terecht is er de afgelopen jaren meer aandacht voor de inkomenspositie van auteurs en artiesten, voor fair practice en een eerlijke verdeling. Het auteursrecht (en zeker het Auteurscontractenrecht) kan daarin een belangrijk instrument zijn. Toch werkt dat in de praktijk nog niet optimaal. Zoals ook het auteursrecht op internet een lastige kwestie blijft. De komende jaren ontstaan twee belangrijke kansen om de beroepspraktijk via wetgeving te verbeteren: de evaluatie van het Auteurscontractenrecht (wetgeving die makers moet beschermen tegen wurgcontracten en onredelijke bedingen), maar ook de implementatie van de nieuwe Europese Auteursrecht Richtlijn.

tekst: Erwin Angad-Gaur

Over de Richtlijn is veel te doen geweest. Vooral was er veel discussie over ‘artikel 13’ (in de uiteindelijke versie van de Richtlijn voorzien van het minder dramatisch klinkende artikelnummer 17), het artikel dat internetgiganten als Google (YouTube) en Facebook moet dwingen afspraken te maken met rechthebbenden. De praktijk zal vermoedelijk uitwijzen dat van ‘het einde van het internet zoals wij dat kennen’ (spookbeelden opgeroepen door lobbyisten) geen sprake zal zijn. De vraag of makers en uitvoerenden ook werkelijk van de nieuwe regelgeving zullen profiteren, is minder makkelijk te beantwoorden.

Evenwicht

De Richtlijn bevat een belangrijk evenwicht: aan de ene kant krijgen exploitanten (uitgevers, platenmaatschappijen, filmproducenten) extra rechten in handen, direct en indirect. Aan de andere kant bepaalde de Europese wetgever dat auteurs en artiesten recht hebben op ‘een gepaste en evenredige vergoeding’. In de toelichting bij de Richtlijn maakt de Europese

wetgever duidelijk dat een afkoop van rechten niet (langer) de regel mag zijn. Lidstaten is toegestaan te bepalen in welke uitzonderingsgevallen (in maatwerk op een sector toegesneden) een afkoop is toegestaan, maar de standaardpraktijk in veel sectoren van afkopen en nooit meer meeprofiten van de exploitatieopbrengsten, dient te worden doorbroken. Daarnaast bepaalde de Europese wetgever dat een transparantieverplichting in de wet moet worden opgenomen: makers en uitvoerenden moeten een goed inzicht krijgen in de exploitatie van hun werk en in de opbrengsten daarvan. Mede om hun eigen inkomsten te kunnen controleren.

Goed nieuws, maar...

Dat klinkt allemaal als goed nieuws. Ware het niet dat de eerste ‘consultatieversie’ van de Nederlandse wetgever minder positief stemt. Gedurende de zomer konden burgers, belangenorganisaties en andere betrokkenen reageren op het eerste ontwerp voor implementatie van de nieuwe Richtlijn. Opvallend was daarin dat de

Nederlandse wetgever volledig aan de verplichting tot ‘een gepaste en evenredige vergoeding’ voorbij gaat. Ook kan de implementatie van de transparantieverplichting beter. Tot slot kiest de Nederlandse regering er (vooralsnog) voor gebruik te maken van de mogelijkheid (geen verplichting!) die de Richtlijn lidstaten geeft (muziek)uitgevers mee te laten delen in verplicht collectieve vergoedingen (zoals de Thuis kopiegelden); de wijze waarop de wetgever voorstelt dat te doen lijkt alle door moeizame onderhandelingen in verschillende sectoren bereikte evenwichten in de war te sturen. Het is moeilijk te begrijpen: de regering die, bij monde van de minister voor Cultuur, het verbeteren van het inkomen van kunstenaars ferm tot een beleidsstreven maakte, negeert (vooralsnog) de verplichte verbetering van de positie van auteurs en artiesten in de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten.

Ook laat de wetgever, in het eerste concept, achterwege verplicht collectief beheer online te maximeren. De beste wijze om enerzijds eenvoudige

licenties voor gebruikers mogelijk te maken en anderzijds een eerlijke verdeling van opbrengsten te garanderen. (Toegegeven: ook de Europese wetgever nam opnieuw deze stap niet, maar maakte wel meer mogelijk dan voorheen. Het Nederlandse conceptwetsvoorstel maakt daarvan geen gebruik.)

Platform Makers

Platform Makers, het samenwerkingsverband van beroepsorganisaties en vakbonden voor auteurs en artiesten, reageerde via een uitgebreide brief op de internetconsultatie (de reactie is te lezen op de website van de organisatie www.platformmakers.nl). Er valt, zo constateerden alle belangenorganisaties, nog veel te doen.

Kernpunten van de lobby zullen de komende jaren daarom zijn:

1. Een evenredige, proportionele beloning voor makers en uitvoerenden. Afkoop mag niet langer de regel zijn in elke sector.
2. Een heldere transparantiebepaling in de wet, met een directe mogelijkheid voor de maker bij de (eind) exploitanten gegevens op te vragen.
3. Inzet op collectieve beheersoplossingen, zeker daar waar het digitale exploitatie betreft die een maker niet zelf beheren kan, van Video on Demand, tot en met Blendle, Spotify, YouTube en Facebook.

Bijkomend streven wij naar afschaffing van het zogenaamde werkgeversauteursrecht: de wettelijke bepaling in de Auteurswet die de

werkgever, tenzij anders is overeengekomen, het auteursrecht op het werk van de werknemer geeft. Het is niet meer uit te leggen makers op basis van de contractvorm in onderhandeling op een achterstand te zetten. Zeker nu het uitgangspunt dient te zijn dat makers een passende en evenredige vergoeding toekomt. En zeker ook omdat Nederland met dit rechtsartikel een vreemde eend in de Europese bijt genoemd mag worden. Vrijwel alle ons omringende landen kennen een dergelijke bepaling niet. Het auteursrecht is in beweging en kan beter: door samen te werken en door onze stem te laten horen kunnen we werken aan verbetering. De komende twee tot drie jaar zouden cruciaal kunnen zijn. II

- ingezonden mededeling -

Nederlands Fluit Genootschap

Vereniging voor fluitisten in Nederland en Vlaanderen

- Voor alle fluitisten: amateurs, studenten en beroepsfluitisten, docerend en uitvoerend
- 4x per jaar tijdschrift FLUIT
- Activiteiten voor fluitisten: Workshops, Masterclasses, Lezingen, Beurzen van fluiten en fluitmuziek
- Ledenkorting op cd's en NFG-activiteiten
- Nieuwe leden ontvangen een gratis NFG-cd

Informatie en aanmelden:
www.nfg-fluit.nl – info@nfg-fluit.nl

Nederlands Fluit Genootschap – Postbus 75830, 1070 AV Amsterdam

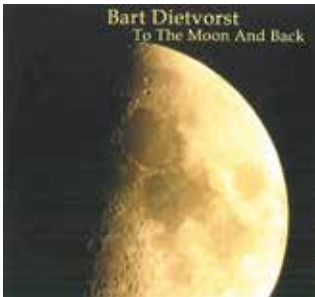
Vers geperst

Maurits Fondse **Don't marry a Musician** Eigen Beheer

Don't marry a Musician zou zomaar een album met nog onbekend werk van Billy Joel kunnen zijn: het eerste waar de luisteraar van het knappe album van Maurits Fondse aan zou kunnen denken. De associatie is niet zo vreemd als we weten dat Maurits met weergaloze optredens van Billy Joel-songs onlangs furore maakte in het land. Don't Marry klinkt enerzijds mooi ingetogen, maar tegelijkertijd soms ook behoorlijk intens. Dat is niet alleen te danken aan de zang en het pianospel van Fondse en zijn muzikanten, maar ook aan de solide opnametechniek van geluidstechnicus Frans Hage-naars, de vaste studioman van het lekker eigenwijze platenlabel Excelsior. Verwacht van onze eigen pianoman echter geen muzikale experimenten of rare fratsen. Daarentegen worden we wel verast met een prima tijdloos album om naar te luisteren. De stijl van de songs is onmiskenbaar die van Billy Joel, maar vooral is het ook de stijl van onze eigen Maurits Fondse. Een plaat die zeer de moeite waard is. (P.B.)

www.mauritsfondse.nl

Bart Dietvorst **To The Moon and Back** Eigen Beheer

Na eerst een countryalbum pur sang op te hebben genomen, besloot Bart Dietvorst dat het tijd werd om de grenzen wat meer te verleggen. En dat is hem goed gelukt. Dat Bart een alleskunner op gitaar is, blijkt uit zijn imposante staat van dienst: Barts lijst met sessiewerk is lang. Hij heeft een lespraktijk en speelt met zijn eigen band Broken Sun onvervalste Americana. En heeft hij met To The Moon and Back een prima tweede soloplaat opgenomen met 12 nummers van eigen hand. Waarop filmmuziek, die in een Tarantinofilm niet zou misstaan, wordt afgewisseld met country, rock en blues. Fijn daarbij dat Bart een rasechte gitaarexpert is: hij weet alles te halen uit de vele gitaren waarmee hij werkt, hetgeen bijdraagt aan de fijne mix van muziekstijlen waarmee Bart ons volop weet te boeien. Op het album, een respectvol eerbetoon opgedragen aan zijn aan kinderkanker overleden 3-jarige dochtertje Mara, werkt Bart samen met een keur aan muzikanten, afkomstig uit Nederland, maar ook uit de VS, Australië en Zweden. Nederlands, maar ook on-Nederlands goed. (P.B.)

www.bartdietvorst.nl

Christel Mayven **The Dream** Violet Copper Music VCM01CD

Het mini-album The Dream bevat 7 nummers, laverend tussen pop, jazz en elementen uit de wereldmuziek. Een korte veelkleurige en vooral muzikale reis door het hoofd van zangeres en songwriter Christel Mayven, ondersteund door Ruben Bekx, Juriaan Bergen, Achim Heine en Coen Kaldeway. Het album wisselt af tussen stevigere upbeat nummers als *Gone is the Night* (het slotnummer), met stuwend Hammondorgel, en het kleine slaapliedje *Sleepy Jude*, met minimale begeleiding. Instrumentatie, intensiteit en sfeer wisselen elkaar af als de seizoenen, die Mayven in verschillende nummers representeert. Onder meer in *Winter's Glow*, de eerste single van het album. The Dream laat van krachtig tot kwetsbaar en andersom een caleidoscoop van sferen langskomen en blijft – de uitdaging bij ieder eclectisch album –, mede door het herkenbare stemgeluid van Mayven zelf, steeds een geheel. Een luisteralbum voor iedereen die zowel van melodieuze pop als van avontuurlijke jazzklanken houdt. (E.A.G.)

www.christelmayven.com

Golek-Heine-Roelofs **Flight of the Ant** Kululush Records 2019

Flight Of The Ant vertelt het muzikale avontuur van een kleine, ongeveugelde mier die zijn dromen probeert waar te maken. Tijdens zijn zoektocht naar de zin van het leven passeren vademier, een fee en een flamboyante, biseksuele, fascistische miereneter (ja, echt waar). Hoe het verhaal afloopt zal ik niet verklappen, maar zo fantasierijk als het sprookje van de kleine mier is, zo klinkt ook de muziek van dit muzikale trio bestaande uit David Golek (gitaar), Mike Roelofs (hammondorgel) en Achim Heine (drums en percussie). Het achtnummerige album bestaat volledig uit eigen, zeer gevarieerde, composities. Jazz is het uitgangspunt, maar door de uiteenlopende culturele en muzikale achtergronden van de drie musici maakt de luisteraar een muzikale reis waarbij invloeden uit het Midden-Oosten en 'contemporary jazz' kunnen worden herkend. Het album blijft daarnaast boeien doordat er voor de afwisseling gebruik is gemaakt van verschillende effecten, percussie en zang. Al met al een heel plezierig album om te beluisteren, maar belangrijker: hoe zou het toch aflopen met die kleine mier?! (R.W.)

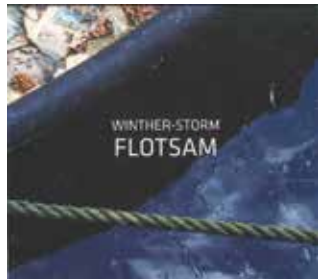
<http://www.golekheineruelofs.com/>

David Lukács **Dream City** DL1

Dat David Lukács een bijzonder klarinettist en saxofonist is mag geen geheim heten. Na zijn studie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag won hij in 1998 de Kobe-Jazz Award, speelde met verschillende orkesten in Europa en Azië en werkte als studiomusicus met o.a. Caro Emerald, Huub van der Lubbe en het Jimmy Lunceford Legacy Orchestra. Dream City is zijn eerste solo-album onder eigen naam en is bovenal een ode aan de muziek waarmee hij opgroeide. Geïnspireerd door de platencollectie van zijn vader, schrijft hij zelf, die bestond uit jazzopnamen uit de jaren 20 en 30. Dream City voert ons terug naar het swingtijdperk. Tezamen met Malo Mazurié, Attila Korb, Felix Hunot en Joep Lumeij neemt Lukács de luisteraar bij de hand voor een wandeling door zijn droomstad. Een stad waar van alle kanten de muziek verleidelijk klinkt. Waar Duke Ellington optreedt in een theater, naast een bar waar deze avond Django Reinhardt speelt. Een droom waar de echte jazzliefhebber liever niet uit zou ontwaken. Een wandeling van ruim 50 minuten die naar meer doet verlangen. (E.A.G.)

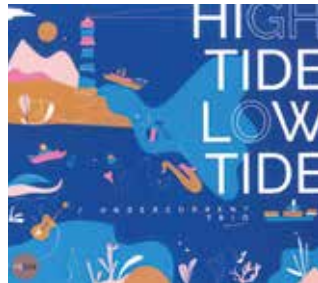
<https://davidlukacs.wixsite.com>

Winther-Storm **Flotsam** NORCD as

Flotsam betekent zeedrift en inderdaad klinken veel van de vrij korte titels op de nieuwe (derde) cd van het jazzkwartet Winther-Storm naar aangespoeld wrakhout. De twee Noren Thomas Winther Andersen (bas) en Hakon Storm-Mathisen (gitaar) spelen hun eigen composities samen met de Argentijn Natalio Sued (tenorsax) en de Haarlemmer Mark Coehoorn (drums). Het titelnummer begint met een mooi, melodieuze duo van Sued en Storm. Sax en gitaar omspelen elkaar kanonachtig en kamermuzikaal, waarna drum en bas een lekker ritme neerzetten. Het hide en seek tussen de solisten komt terug voordat Flotsam eindigt in elektronisch verwrongen klanken. Deze experimentele sfeer wordt nu over een aantal nummers vanuit diverse invalshoeken belicht en levert steeds weer aardige sounds op. Pas in *Short Days* begint de muziek weer te swingen. Hier komt Sued met zijn zweele tenor-klank optimaal tot zijn recht, net zoals Storm, die mij met eenvoud meer overtuigt dan als experimenterend enfant terrible. Jammer dat de daaropvolgende solo *Driftwood* van Andersen niet eens een minuut duurt. Ook had ik graag iets meer van Coehoorns drumspel willen horen: hij heeft met zijn bescheiden maar super verbindende spel mijn hart gestolen! (M.K.)

<http://www.twandersen.com/>

Undercurrent Trio **High tide, low tide** Flea Rec.

High tide, low tide heet de nieuwe tweede cd van de Nederlands-Argentijnse jazz-formatie Undercurrent Trio. Tenorsaxofonist en klarinettist Iman Spaargaren schreef de meeste van de 11 titels die naar eigen zeggen de ambitie hebben om een muzikaal tijdsbeeld te schetsen van de 'turbulent times' waar we in leven. Al Gore, de PVV maar ook Johann Sebastian Bach worden op de website genoemd als inspiratiebronnen voor de zeer uiteenlopende nummers. Gitarist Guillermo Celano klinkt soms als Bill Frisell, maar is ook in de symphonic rock of modern jazz thuis. Zijn eigen compositie *El animal* is de meest experimentele compositie op deze cd. Slagwerker Marcos Baggiani weet onder inzet van een breed instrumentarium de solistische uitstapjes van saxofoon en gitaar spannend te begeleiden. In *Presque tout le temps* gebruikt hij zelfs een fietsbel. Mijn favoriet is *Get a life* waarin de Undercurrents op een unieke manier Spaargarens laid-back-saxofoonverhaal met de soundscapes van de hedendaagse klassieke muziek weten te verbinden. Wie op zoek is naar originele uitdagingen voor oor en geest zal ongetwijfeld veel plezier beleven aan deze mooi vormgegeven cd. (M.K.)

Lenny Kuhr **Het lied gaat door** UIL records - UIL 609844

De titel van het album *Het lied gaat door*, tevens de titel van het openingsnummer, zegt in al zijn bescheidenheid veel. Vijftig jaar na haar debuut-lp De troubadour, vernoemd naar de evergreen waarmee zij in hetzelfde jaar het Eurovisie Songfestival won, verschijnt dit album zowel in cd- als in lp-vorm. *Het lied gaat door/Steeds verandert het van zanger en decor...* Behalve als de zangeres Lenny Kuhr heet. Niet enkel het lied maar ook de zangeres blijft, zolang als het haar en ons vergund is. Zowel muzikaal als tekstueel stroomt zij voort, met een stem die in de woorden van Jacques Kleuters 'vrij en sterk is als onbewerkt hout'. Op dit album, begeleid door Reinier Voet (gitaar en zang) en Mischa Kool (basgitaar, zingende zaag en zang), lijkt de tijd een moment stil te staan. Helder is wat zij bedoelt in *Mijn moedertaal: Al zing ik soms het hoogste lied/ Mijn stem verstoort de stilte niet*. Haar stem als een klok, herkenbaar uit duizenden, is als van de natuur. Kuhr ging haar leven lang artistiek haar eigen weg en blijft die ook nu volgen. De opname (verzorgd door Studio La Roy) is top. Het lied gaat door. *In een andere taal, in een ander verhaal/ Het lied gaat altijd door.* (E.A.G.)

<https://www.lennykuhr.com>

Heb jij 'm al? De Sena app!

Met de Sena app kun je via je smartphone of tablet naast je lopend saldo voor de komende betalingsronde ook eerdere betalingen inzien. Je kunt nieuw repertoire aanmelden en checken of er in de suggestielijst van ongeclaimd repertoire nog tracks van jou bij zitten. De app is gratis beschikbaar in de Apple en Google Play app stores. www.sena.nl/app

Sena

column

Ritmundo

Stan Rijnen

NVJEUK

Toen mail per postzegel reisde en een laptop nog typemachine heette klonk Fair Practice nog als verre toekomstmuziek. Zzp'ers waren freelancers, vogelfree fladderden ze rond wanneer het op faire honorering aankwam.

Punk en new wave veroverden het clubcircuit en het eerste stadionconcert in Nederland – Bob Dylan in De Kuip (1978) – was nauwelijks voorbij toen ik als popjournalist voor dagblad *Trouw* ging schrijven. Alle ruimte om Nina Hagen, Fela Kuti en de Ultra-beweging te verslaan verschrompelde echter wanneer de financiële tegenprestatie ter sprake kwam. 'U mag blij zijn voor deze krant uw hobby te kunnen uitoefenen,' zo luidde het antwoord van de toenmalig hoofdredacteur op mijn eerste protest. Met *Het Parool* en *De Volkskrant* behoorde *Trouw* bij de Perscombinatie, een ideële stichting die zelfs jaarlijks bonussen uitkeerde aan haar medewerkers. Althans aan de vaste redacteurs, zo las ik telkens rond nieuwjaar op het stencil aangeplakt in de lift naar drie-hoog op de Wibautstraat.

Zo'n oproep van de Kunstenbond, 'Heb je voorbeelden van Unfair Practice in jouw beroepspraktijk? Laat je horen en meldt ze hier', was destijds even welkom als ondenkbaar. Begin jaren tachtig kon je hooguit bij de NVJ aankloppen. Maar de Nederlandse Vereniging van Journalisten richtte zich hoofdzakelijk op journalisten met een vast contract, zo bleek nadat ik met de DIY-mentaliteit van de punkbeweging een offensief startte. Collega-popjournalisten vroeg ik om de honoraria die zij ontvingen voor een plaatrecensie, een concertverslag en een groot verhaal. Dat alles over de periode 1980-1984. We bezochten dezelfde concer-

ten, van The Police tot Herman Brood, maar werden voor dezelfde arbeid uiteenlopend betaald.

Voor concertrecensies steeg de vergoeding van het *AD* van 125 naar 175 gulden, van *NRC* van 150 naar 200, *Het Parool* van 90 naar 125 en *De Volkskrant* van 110 naar 150 gulden. Mijn dagblad bleef trouw op 125 gulden steken. Saillante gegevens die ik in 'excell avant la date' bij de NVJ aanbod. Plus het voorstel om voor hun lijfblad 'De Journalist' – in een rubriek die NVJeuk zou gaan heten – het financiële wel & wee van andere freelancers aan te kaarten. 'Zo-doende kan NVJeuk een cynisch amusant, een politiek maar ook een therapeutisch effect sorteren. Het laatste uiteraard voor de freelancers die hiermee individueel leed aan een spreekbuis kunnen toevertrouwen (brief 22 dec.1983).' NVJeuk is er nimmer gekomen, wel een tweede en derde offensief bij *Trouw* en nu met alle freelancers gezamenlijk. Om zowel iets van een contract af te dwingen – na 10-15 jaar voor de krant te hebben gewerkt – als simpelweg de tarieven te harmoniseren. Zelfs intern werden kunst-freelancers verschillend betaald.

Omdat internet nog in de kinderschoenen stond, verliep alles per post. Van notulen tot officiële brieven aan de hoofdredactie die iedereen van opmerkingen kon voorzien, ik kopieerde ze in twintigvoud. 'Het structureel gebrek aan overleg en de willekeur in honorering en beleid bepalen in toenemende mate de werkmotivatie, etc. (1997).' Pagina's vol protestproza en overleg met het inmiddels alerte NVJ, resulteerden in kleine verbeteringen. Toen onze artikelen gratis werden geplaatst op internetplatform Lexus Nexus was het weer hommeles, zij het van een nieuwe, digitale orde. Dylan had het in *De Kuip* al voorspeld: 'The times they are a-changin.'

Stan Rijnen is muzikjournalist, programmamaker en deejay.
(www.40upradio.nl/stanrijven)

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb/vakgroep Muziek en de VCTN kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek. In deze aflevering geeft raken Dra Smit antwoord op enkele veelgestelde vragen over rechten.

Eerste Hulp Bij Opnamen

Als ik mijn eigen muziek internationaal wil verspreiden via zowel een kleine webshop als streamingdiensten, wat zijn dan de belastingconsequenties?

Als je via je eigen webshop muziekbestanden verkoopt of streamt aan particulieren, dan is er sprake van digitale dienstverlening. Sinds 2015 ben je dan, wat de EU betreft, btw-plichtig in de landen waar je klant zich bevindt. Binnen Europa kun je tegenwoordig voor digitale diensten gebruik maken van de zogenaamde Moss-regeling. Je dient dan zelf opgave te doen bij de Nederlandse belastingdienst en ook op te geven in welk land de klant zich bevindt. De belastingdienst verzorgt dan de btw-afdracht in de betreffende landen. Je dient dan je webshop wel zodanig aan te passen dat je de belastingdienst alle benodigde informatie kan leveren. Ook zul je per land de verkoopprijs dienen te bepalen, omdat landen binnen de EU verschillende btw-tarieven hanteren – tenzij je de verschillen voor lief neemt. Als je buiten de EU een digitale dienst verleent, wordt het nog ingewikkelder. Erg lastig allemaal.

De meeste musici gebruiken daarom meestal niet hun eigen webshop maar werken met een zogenaamde aggregator. Die zorgt er voor dat je muziek op grote streamingplatforms als Spotify, Deezer en Apple Music te beluisteren is. De streamingplatforms zorgen er dan voor dat het ingewikkelde btw-probleem wordt getackeld. Blijft de vraag hoe het zit met de btw-verplichtingen die je hebt over de verdiensten die je ontvangt via de aggregator. Dat hangt af van het land waar het bedrijf gevestigd is. Werk je met een Nederlands bedrijf dan is het hoge Nederlandse tarief van 21% van toepassing. Dit dien je op de factuur te vermelden. Werk je met een partij binnen de EU dan kan de btw verlegd worden naar dit bedrijf. Voorwaarde is wel dat ze in hun eigen land over

een btw-nummer beschikken, je dient dit nummer te vermelden op je factuur net als het adres van het bedrijf. Het verdient aanbeveling dit nummer te controleren via http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=nl. Bewaar een print daarvan bij de betreffende factuur in je administratie. Vermeld deze omzet op je btw-aangifte bij vraag 3 en doe tevens een zogenaamde ICP-aangifte. Als de aggregator een buitenlands bedrijf is gevestigd buiten de EU, dan hoeft er geen Nederlandse btw in rekening gebracht te worden. Er hoeft er ook niets vermeld te worden in de btw-aangifte en een ICP-opgave is ook niet nodig. Wel dien je het adres van de aggregator te vermelden op je factuur. Dat lijkt wat de btw betreft wellicht de makkelijkste weg, maar of dat ook voordeliger is hangt af van verschillende factoren, zoals de hoogte van het bedrag dat je als voorbelasting mag verrekenen en de commissie die de aggregator krijgt in ruil voor zijn diensten. Ook kan het een praktisch nadeel zijn dat je een buitenlands bedrijf lastiger kan bereiken als er problemen zijn. Het inkomstenbelastingen-verhaal is gelukkig een stuk simpeler. Dit soort inkomsten wordt gezien als royalty's waarover je in de meeste gevallen alleen belasting hoeft te betalen in Nederland. Soms is daar wel een formulier uit het betreffende bronland of een woonplaatsverklaring voor nodig. Er is een aantal landen waarmee Nederland heeft afgesproken dat ze over dit soort inkomsten wel zogenaamde bronbelasting mogen heffen. Deze kun je verrekenen met de Nederlandse inkomstenbelasting zodat je geen dubbele belasting betaalt.

(Met dank aan dr. Dick Molenaar, All Arts Tax Advisers)

Unfair practice

Onerlijke praktijken. Het komt maar al te vaak voor in de creatieve industrie. De Kunstenbond maakt zich hard voor een Fair Practice Code, gebaseerd op eerlijke betalingen en goede arbeidsomstandigheden. Dat is hard nodig want de praktijk leert dat unfair practice maar moeizaam uit te bannen is. Onderbetaling en onderwaardering in de culturele en creatieve sector blijven een hardnekkig probleem. Er is door de bond zelfs een meldpunt geopend: www.unfairpractice.nl

Hoe zit dat eigenlijk bij de dj's? Nou, de primaire reden voor oprichting van de Dutch DJ Foundation is de ongelijkheid in rechten en plichten van de dj enerzijds en de muziekindustrie anderzijds. Hoewel het imago van de dj voornamelijk wordt bepaald door hen die in de DJMag Top 100 staan genoteerd, is de praktijk nogal anders. Er bestaat een enorme groep

van producers/dj's die, met of zonder talent, muziek produceren. Muziek maak je uiteindelijk om ook met anderen te delen. De grote uitdaging voor deze dj's is om hun producties onder de aandacht te brengen van labels, publishers en gevierde dj's. Platenlabels spelen hier handig op in door via hun website zogenaamde demo-pools aan te bieden. Door akkoord te gaan met de voorwaarden (kwestie van een muisklik) doe je als aanbieder afstand van je muziekrechten. Unfair practice wat mij betreft.

Af en toe dringt een startende dj door tot de A&R-afdeling van een platenlabel. A&R staat voor 'Artists and Repertoire' en de mensen die op deze afdeling werken zijn verantwoordelijk voor het ontdekken van nieuw talent en het ontwikkelen van hun artistieke loopbaan. Een stressvolle functie die ervoor moet zorgen dat het platenlabel

ook in de toekomst geld blijft verdienen. A&R-medewerkers vinden het niet fijn om direct benaderd te worden door beginnende dj's. Je wordt gevonden of ontdekt door de vibe die je zelf al hebt gecreëerd of via de manager die je aan hebt getrokken. Als je voldoet aan de 'smaak' van de A&R-afdeling, dan kan het zijn dat je een contract krijgt aangeboden. Deze contracten zijn doorgaans nogal in het voordeel van de platenmaatschappij. Dat wil zeggen: meer plichten voor de dj en meer rechten voor het label. Aanpassingen zijn niet of marginaal mogelijk. 'Voor jou tien anderen' is een vaak gehoorde reactie. Opnieuw: Unfair practice.

De Dutch DJ Foundation heeft direct na haar oprichting geprobeerd om zogenaamde standaardcontracten te introduceren. Ook wij botsten tegen de hardnekkigheid van de muziekindustrie. Een contract is maat-

werk en je hoeft niet te tekenen hoorden we regelmatig. De platenmaatschappijen zijn vanaf de jaren 60 opgebloeid. In de vorige eeuw hadden we nog vinylplaten. Om muziek te maken moest je in die tijd een studio afhuren en sessiemuzikanten en achtergrondzangeressen/-zangers inhuren. Daarna moesten de platen geperst worden en was de platenmaatschappij afhankelijk van verkoopcijfers. Destijds werden in de contracten de risico's voor de platenlabels vaak afgedekt door een aanzienlijk deel van de opbrengst(en). Echter, een dj maakt zijn muziek achter een pc en levert het digitaal kant en klaar aan. Hoe raar is het dan, als er anno 2019 nog steeds platenlabels zijn die de risico-opslagen van de vorige eeuw hanteren. Unfair practice.

Hans Dobbenberg
voorzitter Dutch DJ Foundation

- ingezonden mededelingen -

Heeft U speelproblemen, vermoeidheidsklachten of pijn?

Dispokinesis = het vrij kunnen beschikken over houding en beweging. Ontwikkeld door een musicus voor musici.

Meer informatie:
Dianne Bolte, Dispokinesispraktijk:
tel. 026 445 34 84
Zie ook: www.dispokinesis.nl

ALLE GOEDE BEHANDELAARS
VIND JE HIER

MUZIEKENZORG.NL

MY BABY wint de Gouden Notekraker 2019

Zilveren Notekraker voor LUWTEN, Humble Hero Award voor Martijn van Agt

Het eclectische trio MY BABY is de winnaar van de Gouden Notekraker 2019, de prijs die door collega's wordt uitgereikt aan de artiest/band met de meest bijzondere en invloedrijke live-prestaties. Bij

De winnaars ontvingen een Gouden of Zilveren Notekraker-speldje en een bedrag van € 5.000 uit het Sena Performers Muziekproductiefonds. Gitarist Martijn van Agt, één van Nederlands beste en meest verdienstelijke sessiemuzikan-

ten, won de Humble Hero Award. De Award is een kunstwerk van drummer/beeldend kunstenaar Han Bennink. De winnaars namen hun prijs eind september in ontvangst in de bomvolle poptempel Paradiso. De presentatie was in

Sena aangesloten muzikanten en producenten kenden samen met leden van de 100-jarige muzikantenvakbond Ntb ook een Zilveren Notekraker toe aan nieuwkomer en smaakmaker LUWTEN.

handen van Eric Corton. Eerdere winnaars van de Gouden Notekraker zijn onder meer De Staat, BLØF, Raccoon, Ilse DeLange, Douwe Bob, Golden Earring, Caro Emerald en Herman van Veen.

De winnaars van de Gouden Notekraker, de Zilveren Notekraker en de Humble Hero Award: MY BABY, LUWTEN en Martijn van Agt

foto's Richard Tas

MY BABY – Winnaar Gouden Notekraker 2019

De Nederlands-Australische band MY BABY staat sinds 2012 voor een ongekend (live) succes met hun karakteristieke 'door roots gedreven hypnotische dance of psychedelische blues-trance rave', gespeeld op gitaren en drums zonder gebruik van computers of samples. De band schitterde inmiddels op internationaal gerenommeerde festivals als Glastonbury (VK), Isle of Wight (VK), Sziget (HU), Fusion (DE), Exit (RS), Lowlands (NL) en Pinkpop (NL).

LUWTEN – Winnaar Zilveren Notekraker 2019

Het motto van LUWTEN, de band van singer/songwriter Tessa Douwstra, is eenvoudig: ruimte is de plek. Een plek waar maar één ding er echt toe doet: de wens om iets te creëren dat gisteren niet bestond. Sinds Lowlands 2018 is het hek van de dam en hebben Tessa's versluisde emoties binnen de door haar en producer Frank Wienk vormgegeven muziek hun weg gevonden naar een steeds enthousiaster publiek.

Martijn van Agt – Winnaar Humble Hero Award 2019

Gitarist en songwriter Martijn van Agt is een veelgevraagd sessiemuzikant. Hij speelde met talloze artiesten, onder wie Ilse DeLange, Anouk en Ricky Koole, maar brengt ook eigen werk uit. Hij is één van de vele sessiemuzikanten die een belangrijke stempel op de Nederlandse popmuziek drukken maar eigenlijk nooit in de spotlights staan. Dutch Performers House haalt deze muzikale 'influencers' uit de schaduw van de sterren in de YouTube-serie 'humble heroes', een eenmalige studiosessie die volledig naar eigen inzicht door een sessiemusicus wordt ingevuld.

Ilse DeLange over Martijn van Agt: "Sessiemuzikanten hebben een sleutelfunctie bij het tot stand komen van veel hits en belangrijke albums maar blijven helaas vaak in de schaduw. Martijn van Agt is een icoon onder gitaristen en geweldig om mee te samen werken, maar voor het grote publiek is hij tot dusver onbekend gebleven."

De Humble Heroes-filmpjes van Martijn van Agt zijn te bekijken op:

www.dutchperformershouse.nl/projectcategorie/dutch-performers-house/humble-heroes/. In Humble Heroes zijn sessiemusici voor even hoofdartiest. Zij vertellen over hun vak en spelen live een aantal muziekstukken naar eigen keuze. Humble Heroes is een initiatief van Dutch Performers House dat ook jaarlijks de Humble Hero Award uitreikt.

Contractuele knelpunten in het nadeel van muzikmakers

Waar muziekcontracten schuren

tekst: Bjorn Schipper illustratie: Robert Swart

De muziekindustrie is op zichzelf in al zijn facetten een veelkoppig monster. Aan de ene kant zijn er de succesverhalen over artiesten die het gemaakt hebben en bij wie de wereld aan hun voeten ligt. Deze wereldsterren hebben een grote mate van leverage in onderhandelingen met muziekexploitanten zoals bijvoorbeeld muzikuitgevers en labels. Aan de andere kant zijn er in meerderheid artiesten die flink aan de weg timmeren maar (nog) niet die grote stap in hun carrière hebben gezet en nog steeds hopen op de grote doorbraak. Hoewel hun *leverage* doorgaans kleiner zal zijn, onderhandelen ook zij met verschillende muziekexploitanten. En dat is natuurlijk goed, iedereen heeft namelijk het recht om te onderhandelen en mag streven naar een voor hem of haar zo gunstig mogelijke deal.

In deze bijdrage voor *Muziekwereld* – die in het teken staat van unfair practices – stip ik enkele knelpunten aan die ik als muziekadvocaat van tijd tot tijd tegenkom in exploitatiecontracten met muzikuitgevers en labels. Volgens het adagium wie de schoen past, trekke hem aan. Er hoeft daarbij niet meteen sprake te zijn van ontoelaatbare contractuele afspraken. Vraag is wel of dit soort afspraken in muziekcontracten vandaag de dag als redelijk en/of ethisch gezien kunnen worden in het licht van het streven van de wetgever om met de invoering van het Auteurscontractenrecht de rechtspositie van makers te verbeteren in hun contractuele verhoudingen met exploitanten.

Contractsvrijheid vs. dwingend recht

In Nederland geldt het beginsel van de contractsvrijheid. Uitgangspunt is dat partijen met elkaar kunnen afspreken wat zij met elkaar willen afspreken, daar zijn zij in beginsel volledig vrij in. Voorwaarde is wel dat de wil van partijen om een bepaalde overeenkomst aan te gaan in alle vrijheid moet zijn gevormd. Is dat niet het geval, dan is er sprake van een wilsgebrek. Denk bijvoorbeeld aan bedrog, bedreiging, misbruik van omstandigheden en dwaling. Het beginsel van de contractsvrijheid is daarnaast niet absoluut maar wordt

begrensd door beginselen van openbare orde, goede zeden en dwingend recht. Zo kent de wet allerlei dwingendrechtelijke regels ter bescherming van speciale groepen contractanten, zoals bijvoorbeeld consumenten en werknemers.

Muziekcontracten – en dan met name exploitatieovereenkomsten zoals muzikuitgave- en artiestenovereenkomsten – worden doorgaans gesloten tussen een professionele exploitant en een maker van muziek (componist, tekstschrijver, uitvoerend kunstenaar en/of producer). Zonder de hulp van een gespecialiseerde adviseur (o.a. entertainment jurist/advocaat) begint de muzikmaker vaak met een inhoudelijke achterstand aan de onderhandelingstafel. In combinatie met de *leverage* in onderhandelingen vormt deze ervarings- en kennisachterstand een belangrijk ingrediënt voor muzikmakers om uit vrije wil een ongunstige deal aan te gaan. Het lijkt er soms op dat het enkele getekend zijn bij een label of publisher voor muzikmakers belangrijker is dan de inhoud van de onderliggende exploitatieovereenkomst.

Auteurscontractenrecht

Met de invoering van de Wet Auteurscontractenrecht op 1 juli 2015¹ heeft onze wetgever geprobeerd het on-

derhandelingsresultaat van exploitatiecontracten enigszins in balans te brengen, met name ter bescherming van de positie van makers, waaronder ook muzikauteurs en artiesten. Onze Auteurswet en Wet naburige rechten zijn aan de nieuwe rechtsregels van het Auteurscontractenrecht aangepast. Deze rechtsregels zijn van toepassing op exploitatieovereenkomsten waarbij het hoofddoel verlening van exploitatiebevoegdheden is en waarbij vanuit de maker sprake is van rechtenoverdracht of licentieverlening. Het betreft hier dwingendrechtelijke rechtsregels waarvan partijen niet in het nadeel van muzikmakers mogen afwijken en waarvan muzikmakers – mede uit zelfbescherming – geen afstand kunnen doen. De contractsvrijheid rondom het aangaan van exploitatieovereenkomsten op het gebied van muziek is daarmee begrensd door het nieuwe Auteurscontractenrecht. Het Auteurscontractenrecht is voor muzikauteurs geregeld in artikel 25b t/m 25h van de Auteurswet (Aw). Artikel 2b Wet naburige rechten (Wnr) schakelt deze rechtsregels voor artiesten gelijk met de naburige rechten van uitvoerende kunstenaars.

Verbod op onredelijke bepalingen

Een van de rechtsregels uit het auteurscontractenrecht om te kunnen optreden tegen voor muzikmakers schurende contractsbepalingen is artikel 25f Aw. Dit wetsartikel regelt dat ‘onredelijke bezwarende bepalingen’ in exploitatieovereenkomsten die ten nadele

van makers strekken, vernietigbaar zijn. Het is aldus wettelijk verboden om voor muzikmakers onredelijke bedingen in exploitatieovereenkomsten op te nemen. Denk daarbij aan te lange en te vage opties op toekomstige muziekproducties of onredelijk bezwarende afspraken in de vorm van onbeperkte kostenafrek in het nadeel van muzikmakers of een kickbackregeling² waarbij muzikmakers hun persoonlijke aandeel in de via collectieve rechtenorganisaties te ontvangen inkomsten aan exploitanten moeten afstaan³. Het verbod van artikel 25f Aw geldt meer specifiek⁴ voor overeenkomsten met makers waarbij geheel of gedeeltelijk rechten worden overgedragen of een exclusieve licentie wordt verleend. Het verbod kent terugwerkende kracht en is ook van toepassing op overeenkomsten die vóór 1 juli 2015 zijn gesloten.

Uit de parlementaire geschiedenis van artikel 25f Aw volgt dat de wettelijke toets of een beding in een overeenkomst onredelijk bezwarend is, lichter is dan de wettelijke toets van de normale redelijkheid en billijkheid van artikel 6:2 Burgerlijk Wetboek (BW)⁵. Onder de gegeven feiten en omstandigheden zouden muzikmakers hiermee mogelijk sneller met succes een beroep kunnen doen op het verbod van artikel 25f Aw om een exploitatieovereenkomst aan te vallen.

Voorbeelden van schurende contractuele afspraken

Tegen de achtergrond van de algemene contractsvrijheid en de wettelijke begrenzing daarvan, waaronder

met behulp van rechtsregels van het auteurscontractenrecht, is het de vraag of de navolgende voorbeelden uit muziekcontracten wettelijk en/of ethisch door de beugel kunnen.

Claimen van naburige rechten (i)

In veel platen- of artiestencontracten claimt het label het aandeel in de naburige rechten van de fonogrammenproducent. Op zichzelf logisch in een wat meer traditionele situatie waarbij het label ook daadwerkelijk de investeringen in de vervaardiging van het fonogram (master opname) en het daarmee gemoeide exploitatierisico draagt. De situatie verandert in het geval de artiest of producer degene is die feitelijk deze investeringen en het risico draagt – en in zoverre wettelijk als fonogrammenproducent aangemerkt moet worden –, maar het label voor zichzelf contractueel de naburige rechten van de fonogrammenproducent en/of het aandeel in de nabuurrechtelijke producentenvergoeding bedingt, in het nadeel van de artiest of producer. Al eerder heeft de Nederlandse rechter geoordeeld dat het rechtsfeit dat een artiest of producer op basis van de gegeven feiten en omstandigheden als fonogrammenproducent moet worden⁶ aangemerkt, in overeenkomsten niet zomaar aangetast kan worden. En wat nu als de artiest of producer na verloop van tijd zelf de investeringen terugverdient, bijvoorbeeld door (indirecte) terugbetaling van opnamekosten of het inlopen van een voorschot? Zou er na een dergelijk break-even punt niet in alle redelijkheid ook een andere verhouding tussen label en artiest of producer moeten gelden?

Een voorbeeld dat naar mijn mening zeer zeker niet de toets van artikel 25f Aw kan doorstaan is het contractueel laten afstaan van de nabuurrechtelijke vergoedingsaanspraak van de artiest in zijn of haar hoedanigheid van uitvoerende kunstenaar, te incasseren via bijvoorbeeld Sena. Hetzij expliciet door dit zo in de overeenkomst te formuleren, hetzij impliciet door de tekst van de overeenkomst vaag te houden, waardoor het label de mogelijkheid heeft beide aanspraken te claimen.

Gedwongen winkelnering (ii)

Een inmiddels berucht voorbeeld is de zogeheten gedwongen winkelnering waarbij een artiest contractueel wordt gedwongen om naast zijn naburige rechten ook zijn muziekluitgaverechten op eigen muziekwerken weg te tekenen bij een aan het label gelieerde muziekluitgeverij. Deze clausule wordt door onze wetgever⁷ niet voor niets genoemd als voorbeeld van een verboden bepaling in de zin van artikel 25f Aw. Nuancering is op zijn plaats in het geval de artiest geheel vrijwillig besluit om een overeenkomst aan te gaan met een aan het label gelieerde publisher, bijvoorbeeld omdat dit bepaalde specifieke voordelen met zich meebrengt. In dat geval is niet zomaar sprake van een onredelijke driehoeksverhouding.

Beknotting beëindigingsrechten (iii)

Ter anticipatie op de rechtsregels van het Auteurscontractenrecht zijn er exploitanten geweest die geprobeerd hebben deze regels haast volledig weg te contracteren. Het tekstueel inperken van wettelijke beëindigingsrechten – onder andere dwingendrechtelijk geregeld in artikel 25e Aw – is een beproefde methode om muzikmakers preventief het gevoel te geven dat men niet of nauwelijks onder een exploitatieovereenkomst uit zou kunnen, ook niet in het geval van wanprestatie en/of non-usus aan de zijde van de exploitant. Denk aan clausules die regelen dat muzikmakers onherroepelijk afstand doen van hun recht de exploitatieovereenkomst te ontbinden. Of clausules die te allen tijde schriftelijke ingebrekestelling verplicht stellen, al dan niet gecombineerd met ruime herstelmogelijkheden, ook in de gevallen waarbij nakoming van contractuele verplichtingen door exploitanten blijvend onmogelijk is geworden en de exploitant reeds in verzuim is, bijvoorbeeld omdat het muzikale momentum⁸ reeds voorbij is. Daarnaast hanteren exploitanten soms clausules die beogen te voorkomen dat muzikmakers hun uit ontbinding voortvloeiende rechten inroepen. Bijvoorbeeld jegens derden die na rechtenoverdracht (deels) over de auteursrechten of naburige rechten op hun muziekproducties beschikken. Ook bestaan er clausules die regelen dat een auteur bij exploitatie van

een gezamenlijk muziekwerk alleen dan tot ontbinding van de overeenkomst kan overgaan als ook alle andere auteurs meedoen. Laatstgenoemde clausule wringt als ieders creatieve bijdrage aan een muziekwerk scheidbaar⁹ is, zoals bij tekst en compositie van muziekwerken het geval is. Een tevreden tekstschrijver impliceert niet dat de componist óók tevreden is en niet zelfstandig tot ontbinding van de overeenkomst zou kunnen overgaan als de exploitant jegens hem of haar in verzuim is.

Digitale inkomsten muzikmakers (iv)

Tot slot de contractuele knelpunten die rechtstreeks betrekking hebben op de inkomsten van de muzikmakers. De muziekindustrie kent inmiddels een lange traditie van het reduceren van die inkomsten, in oorsprong afkomstig uit het tijdperk waarin er fysieke producten zoals vinyl, cassettes en cd's werden verkocht. Met name de exploitatieovereenkomsten van major labels en grote muziekluitgevers bevatten van oudsher uitgebreide beperkingen die de inkomsten van muzikmakers reduceren. In het huidige digitale tijdperk waarin met name streaming *leading* is en muzikmakers in toenemende mate zelfstandig muziek produceren, valt op dat dergelijke beperkingen nu ook op digitale inkomsten van muzikmakers worden toegepast. Waar digitale inkomsten eind jaren '90 van de vorige eeuw nog 50/50 (netto) tussen label en artiest werden verdeeld, is de laatste jaren een ontwikkeling gaande waarbij digitale inkomsten van artiesten contractueel meer en meer op het niveau van de (veel lagere) royalties voor fysieke producten worden vast-

gepind. Als bedacht wordt dat diezelfde labels ook nog een contractuele kickback op de live inkomsten van de artiest bedingen, zelfs na break-even, is deze ontwikkeling best zorgelijk te noemen. Om nog maar te zwijgen van de cumulatieve toepassing van zogeheten 'buitenland-reducties' van bijvoorbeeld 50% op de digitale inkomsten uit het buitenland. Op die manier ontvangt een artiest met een standaardvergoeding van 20% voor digitale exploitatie nog maar 10% voor een stream uit België. En betaalt hij of zij permanent een kickback aan het label over de live inkomsten, ook nadat het label eventuele investeringen heeft terugverdiend. Hier wringt het moderne *value gap* tussen label en artiest, in het nadeel van de muzikmaker. Het is de vraag hoe deze nieuwe realiteit zich zal verhouden tot het recht van muzikmakers op een (aanvullende) billijke vergoeding zoals bedoeld in artikel 25c lid 1 en 6 Aw, een van de pijlers van het auteurscontractenrecht.

Naar een nieuwe ethiek in muziekcontracten?

In deze bijdrage heb ik enkele voorbeelden gegeven van contractuele knelpunten die in relatie tot de rechtspositie van muzikmakers kunnen schuren. Ethiek en redelijkheid zouden naast dwingendrechtelijke regels tot een gezonde contractspraktijk moeten kunnen leiden waarbij de belangen van zowel muzikmakers als exploitanten meer in balans komen. Elkaar de maat nemen aan de hand van *fair practices* kan daarbij een goed en zelfregulerend hulpmiddel zijn.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam

1. Wet van 30 juni 2015 tot wijziging van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten in verband met de versterking van de positie van de auteur en de uitvoerende kunstenaar bij overeenkomsten betreffende het auteursrecht en het naburige recht (*Wet Auteurscontractenrecht*), Staatsblad 2015, nr. 257. Zie ook B.H.M. Schipper, 'Het nieuwe auteurscontractenrecht. Wat heeft de nieuwe wet muzikauteurs en artiesten te bieden?', *Muzikwereld* 2015-3, p. 28-31.

2. Mede naar aanleiding van de discussie in 2011 over de contractspraktijk van de aan de publieke omroep gelieerde muziekluitgever Crossmex (zaak 7213: *Platform Makers/NPO* e.a.); zie onder meer <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/over-de-rug-van-de-componist~b04c9cc7/>.

3. Zie onder meer D.J.G. Visser, *T&C Intellectuele eigendom*, aantekening 1 en 2 bij artikel 25f lid 1 en 2 Aw, p. 104-105, Wolters Kluwer, 2019.

4. Zie artikel 25b lid 2 Aw.

5. Zie onder meer D.J.G. Visser, *T&C Intellectuele eigendom*, aantekening 2 bij artikel 25f lid 2 Aw, p. 105, Wolters Kluwer, 2019, en D.J.G. Visser e.a., *Auteurscontractenrecht (ACR)*, p. 189-190, deLex, 2016.

6. Rb. Midden-Nederland 20 september 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:4775 (*MusicAllstars Management, Spinnin' Records/Martin Garrix*). Zie ook B.H.M. Schipper, 'Nabuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak rechter in zaak Martin Garrix', *Muzikwereld* 2017-4, p. 28-31.

7. D.J.G. Visser e.a., *Auteurscontractenrecht (ACR)*, p. 192, deLex, 2016.

8. Vergelijk HR 7 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1270, NJ 2017/344 (Nanada/Golden Earring).

9. Artikel 25e lid 2 Aw in verbinding met artikel 6 Aw. Zie ook D.J.G. Visser, *T&C Intellectuele eigendom*, aantekening 2 bij artikel 6 Aw, p. 13, Wolters Kluwer, 2019.

Het wordt tijd dat we creativiteit leren waarderen

Kijken, kijken, maar niet kopen

Het was al geen vetpot, het zelfstandig kunstenaarschap. Maar met de nieuwe maatregelen van het kabinet dreigen zelfstandige makers het nog zwaarder te krijgen. Hoe krijgen we onze samenleving zo ver dat we niet alleen naar artiesten en kunst willen kijken en luisteren, maar er ook voor willen betalen?

Een eerlijke beloning voor de arbeid én voor de creatieve prestatie die je hebt geleverd. Voor de kwaliteit van de kunst die je met je eigen hart, hoofd, handen hebt gecreëerd. Het klinkt vrij normaal. Want we kijken of luisteren er met zijn allen maar wat graag naar. En zelf willen we ook graag dat ons salaris wordt gestort of onze facturen binnen veertien dagen worden betaald. En toch uiten we onze waardering voor het werk van

kunstenaars nauwelijks in harde euro's. En als de arbeid al betaald wordt, gaat men er vaak al te gemakkelijk vanuit dat de creatieve prestatie (auteursrecht!) in de prijs is inbegrepen. Mensen lezen massaal e-books zonder ervoor te betalen, voor online muziek en films betalen ze eigenlijk een schijntje en tijdens festivals betalen ze liever de drank dan de artiest. Dat is niet zonder gevolgen. Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)

blijkt dat 220.000 mensen met een baan onder de armoedegrens leven, terwijl de economie bloeit. Vooral in de creatieve en culturele sector bungelen werkenden onderaan de economische ladder.

Het gaat op alle fronten mis
Maar een laag inkomen valt niet alleen de 'consument' te verwijten. Terwijl minister Van Engelshoven (Cultuur) samen met de sector juist de positie van werkenden probeert te verbeteren, doet haar collega Hoekstra (Financiën) precies het tegenovergestelde: Van Engelshoven stelde de Fair Practice Code in als beoordelingstoets voor subsidieverstrekkers, Hoekstra beperkt de zelfstandigenaftrek, een belastingregeling voor zelfstandig ondernemers,

en schafte de afdrachtvermindering in de Kleine Ondernemersregeling (KOR) af, waardoor zzp'ers vanaf 2020 geen korting meer krijgen op de door hen af te dragen btw. Tel je daarbij de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) op, die ineens als een duveltje uit een doosje de pensioenbesprekingen werd binnengeloofd, en je ziet dat de overheid op zijn minst een nogal ambivalent beleid voert. Voor zelfstandig kunstenaars betekent het vooral: meer verplichtingen, hogere kosten, minder belastingvoordeel en (nog) geen enkele verbetering in hun sociale zekerheid.

Fair Practice moet het nieuwe normaal worden
Het zou helpen als kunstenaars, artiesten en anderen de verant-

woordelijkheid nemen om hun diensten niet te goedkoop en niet onder de kostprijs aan te bieden. Maar ook producenten en opdrachtgevers moeten worden aangesproken. Zij zetten de kunstenaar niet zelden onderaan de begroting. Toch zijn er lichtpuntjes. In hoger beroep verklaarde de Raad van State de Kunstenbond en de werknemers van het Metropole Orkest alsnog ontvankelijk in hun bezwaarprocedure bij het ministerie (zie p.36). Ook het meldpunt Unfair Practice van de Kunstenbond blijkt een zet in de goede richting.

Het leidde dit voorjaar tot een hausse aan klachten van zelfstandigen en tot enige commotie onder werkgevers. Not amused, doordat zij in een kwaad daglicht werden gesteld. Maar het leidde in ieder geval tot zelfreflectie en in een enkel geval zelfs tot het alsnog betalen van een redelijke vergoeding. En al is de praktijk nog vaak 'unfair', achter de nieuwe Fair Practice Code schuilt een wereld van goede bedoelingen. De code wordt in de sector breed omarmd. Subsidieverstrekkers gaan in opdracht van de minister, met de code in de hand, nieuwe aanvragen voort-

aan beoordelen op het eerlijkheidsgehalte van de vergoeding voor de kunstenaar. Een tool gaat hen daarbij vanaf 1 oktober helpen. Caspar de Kieffe van de Kunstenbond is nauw betrokken bij de ontwikkeling. Hij wijst erop dat de tool als bedoeling heeft om de positie van werkenden in hun aanvraag op niveau te krijgen. Zo moet Fair Practice het nieuwe normaal worden. En dat is hard nodig, zegt ook Peter van den Bunder, eveneens belangenbehartiger bij de Kunstenbond. 'We zitten in de meest competitieve markt die je kunt voorstellen. Je hebt vaak

te maken met collega-aanbieders die onder jouw prijs duiken. Tegelijkertijd krimpen de budgetten van traditionele productiebedrijven en staan de podia in Nederland onder druk. Dan kunnen festivals en podia nog zo goed bezocht worden, maar wij zien nog weinig reden tot optimisme. Als wij, en dan bedoel ik de werkgevers, de bezoekers én de overheid, niet gewoon gaan betalen voor creativiteit, blijven de creatieve zzp'ers de klappen vangen.'

Michiel Jongewaard

- ingezonden mededeling -

DUTCH - JAZZ elke zondag 22:00 / 23:00 op Sublime FM

foto : Frank de Graaf

DUTCH-JAZZ

foto : Roland van Tulder

Hét radioprogramma waar de Nederlandse jazz centraal staat met Rolf Delfos en Bart Wirtz

Sena

SUBLIME FM

www.unfairpractice.nl

Meldpunt Unfair Practice

De Fair Practice Code voor de culturele en creatieve sector, die moet zorgen voor een toekomstbestendige sector, moet binnenkort worden toegepast door werkgevers en opdracht-

gevers. Het meldpunt Unfair Practice van de Kunstenbond verzamelt klachten van mensen die werkzaam zijn in de culturele en creatieve sector over onder meer te lage tarieven, oneer-

lijke voorwaarden of het niet nakomen van afspraken. Het meldpunt is bereikbaar via www.unfairpractice.nl en blijft nog voor onbepaalde tijd geopend.

www.unfairpractice.nl

pagina 28

Muziekwereld nr. 3 - 2019

www.ntb.nl

pagina 29

ABONNEMENT OP MUSICMAKER? LOS NUMMER BESTELLEN? GA NAAR muziekmagazines.nl

ABONNEMENTEN MAGAZINES METHODES BOEKEN TICKETS

OOK VOOR

- DE BASSIST
- SLAGWERKKRANT
- GITARIST
- INTERFACE

DE FAVORIETE COMPOSITIE VAN... TROMPETTISTE EN NTB-BESTUURSLID ELLISTER VAN DER MOLEN

Duke Ellington

'Best lastig die keuze, want het schommelt een beetje per periode. Lang dacht ik aan *Black, Brown & Beige* van Duke Ellington. Maar toen zag ik dat andere album in mijn kast staan: ... *And His Mother Called Him Bill*, een eerbetoon van Ellington aan zijn geliefde muziekpartner en 'tweede stem', pianist Billy Strayhorn. Hierop speelt Ellington met zijn orkest de in zijn ogen meest bijzondere werken van Strayhorn. Een van die nummers is *Lotus Blossom*. Ineens wist ik: dat moet 'm worden! Strayhorn was heel jong al groot fan van Ellington. Hij stuurde hem een brief: "Mag ik arrangementen maken op uw stukken?" Hij werd al snel in dienst genomen door Ellington, voor wie hij talloze arrangementen zou schrijven. Die twee hadden een bijzondere relatie.

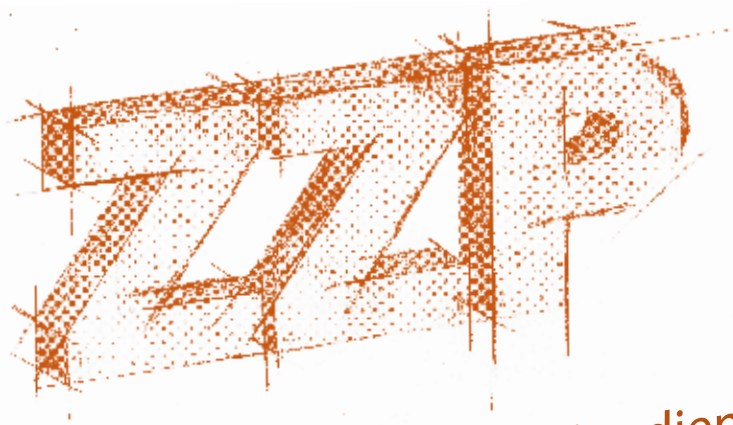
De lp werd opgenomen in 1967, een paar maanden nadat Strayhorn aan kanker was overleden. De nummers *U.M.M.G.* (Upper Manhattan Medical Group) en *Blood Count* verwijzen naar zijn ziekbed. Ik hoorde de plaat voor het eerst toen ik in 5 VWO zat van de talentenschool aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Met de bigband waarin ik zat, en waarmee we naar Parijs gingen, deden we een Ellington-project. Van een voormalig docent had

ik platen geleend. Het zal op een cassette-bandje zijn terecht gekomen tot ik ooit de cd kocht. Of misschien kocht ik wel meteen de cd, een heruitgave uit 1987. *Lotus Blossom* stond niet op ons repertoire, maar wel op die cd. Tussen al het bigband-geweld was het zo'n *eternal beauty*, een nummer dat blijft hangen. Ik raak er onmiddellijk door in een bepaalde stemming. Door de verrassende overgangen tussen de akkoorden is het net alsof de harmonieën ontluiken. *Quirky*, maar nergens pretentius. Geen egomuziek, geen improvisaties, gewoon mooi omwille van het mooi zijn. Het nummer is zo'n fijn rustpunt, zo melodieus. Alleen Ellington aan de piano en dan halverwege komt de baritonsax van Harry Carney erbij. Het zou goed kunnen dat de versie met Carney de bonustrack was van de cd en dat de eerste versie die ik hoorde zonder blazers was. Komt het aan het eind van de cd als toetje nog een keer in een even zo rustige versie terug. Dan voelt het bijna nog vertrouwd omdat het al een keer voorbij is gekomen. Nee, er zit geen trompet in, maar trompet is geen noodzaak voor een mooie compositie. Op de rest van het album is genoeg trompet te horen. Zo'n rustpunt als *Lotus Blossom*

geeft de plaat balans. Strayhorn schreef het al in 1939, onder een andere titel. Er bestaan veel uitvoeringen van, ook met trompet, maar deze vind ik absoluut de mooiste. Je kunt het stuk zelf nooit spelen zonder aan deze uitvoering te denken. Ik speel het zelf heel weinig, het moet er het moment voor zijn. Een moment van stilte, van bezinning. Je hebt ook echt een luisterpubliek nodig. Sinds kort heb ik de platenspeler van mijn vader in huis en kan ik ook al zijn platen draaien. Nee, daar zit ... *And His Mother Called Him Bill* niet bij, maar stiekem houd ik wel van vinyl, dus misschien koop ik de lp ook nog wel eens!

Jimmy Tigges

zelfstandigen
zonder personeel

Fair practice en de belastingdienst

Discussies met de belastingdienst zijn in het algemeen niet erg prettig, zeker niet als je het idee hebt dat de discussie niet eerlijk verloopt. Ook ervaren mensen vaak dat er totaal geen sprake is van gelijkwaardigheid in de discussie. Maar mogen de mensen van de belastingdienst dan zo maar doen wat ze willen? Nee, gelukkig niet!

De belastingdienst is net als ieder ander bestuursorgaan gebonden aan de ‘algemene beginselen van behoorlijk bestuur’. Dat zijn dus de spelregels waar zij zich aan moeten houden en waar je je als burger op kunt beroepen. Het zijn er nogal wat:

- Het rechtszekerheidsbeginsel;
- Het motiveringsbeginsel;
- Het zorgvuldigheidsbeginsel;
- Het verbod van willekeur;
- Het verbod van misbruik van bevoegdheid;
- Het proportionaliteitsbeginsel;
- Het vertrouwensbeginsel;
- Het gelijkheidsbeginsel.

Als je deze opsomming ziet, kun je je afvragen wat er nog fout kan gaan. Als iedere ambtenaar waar je mee te maken krijgt zich hier ook netjes aan houdt: niet veel. In het ergste geval verlies je de discussie over de inhoudelijke kwestie, maar dat risico loop je natuurlijk altijd. Het is in ieder geval van belang dat die discussie eerlijk verloopt. Ik loop de spelregels even door, sommige wat uitgebreider dan de andere. Het zal duidelijk zijn dat dit geen volledige uitleg is van de verschillende regels. Er is ook veel jurisprudentie (rechtspraak) over verschenen.

Rechtszekerheidsbeginsel

Wat de belastingdienst doet moet gebaseerd zijn op wet- en regelgeving. Dat zal geen verrassing zijn, maar hoe zit het bijvoorbeeld met het wijzigen van een wet met terugwerkende kracht? Dat mag in beginsel niet, tenzij er sprake is van ‘een zwaarwegend belang’. Dat maakt deze spelregel eigenlijk al wat minder zeker, omdat je daar als burger niet veel over te zeggen hebt (behalve dan dat je dat nog door een rechter kan laten toetsen).

Motiveringsbeginsel

De belastingdienst moet een afwijking van de aangifte of de beslissing op een bezwaarschrift deugdelijk onderbouwen.

Zorgvuldigheidsbeginsel

Ment noemt dit ook wel het ‘fair-play-beginsel’. Ik geef een aantal voorbeelden.

Voordat de belastingdienst een besluit neemt, moeten alle relevante feiten grondig zijn onderzocht, maar men moet de informatie wel op een eerlijke manier vergaren. Correspondentie tussen de adviseur en diens cliënt mag de belastingdienst niet inzien. Een belastingcontrole moet (in de regel) van tevoren worden aangekondigd.

Verbod van willekeur

De belastingdienst mag niet willekeurig handelen en moet alle belangen

zorgvuldig afwegen voordat een beslissing wordt genomen.

Verbod van misbruik van bevoegdheid

De belastingdienst mag bijvoorbeeld niet een belastingplichtige zodanig onder druk zetten dat deze zich daardoor gedwongen voelt om iets te doen of te laten waartoe hij/zij niet verplicht is.

Proportionaliteitsbeginsel

De belastingdienst moet altijd kijken naar het belang voordat actie wordt ondernomen. Bij een kleine zzp’er mag de belastingdienst bijvoorbeeld niet een belastingcontrole instellen van drie weken.

Vertrouwensbeginsel

Deze regel gaat over ‘opgewekt vertrouwen’ en heeft te maken met informatie of toezeggingen die je van de belastingdienst hebt gekregen. Wanneer mag je daar een beroep op doen? Als iemand bij de Belastingtelefoon algemene informatie verstrekt over een aftrekpost, dan wil dat niet zeggen dat je daar het vertrouwen aan mag ontnemen dat jij die aftrekpost kunt benutten.

Stel echter dat je de belastingdienst een brief hebt gestuurd met specifieke vragen over een bepaalde aftrekpost en je krijgt daar expliciet de reactie op dat je die aftrekpost mag benutten. Dan mag de belastingdienst bij het opleggen van de aanslag niet alsnog die aftrekpost schrappen (tenzij je natuurlijk verkeerde informatie hebt verstrekt).

Het is echter niet zo dat als de belastingdienst een aantal jaren de door jou ingediende aangiften heeft gevolgd, je daar het vertrouwen aan mag ontnemen dat ze dat voor een volgend jaar ook zullen doen. De belastingdienst heeft het recht om, na ingewonnen informatie en een zorgvuldige afweging, bijvoorbeeld een aftrekpost te schrappen

terwijl ze die eerder – impliciet – wel hebben geaccepteerd. Om echt zekerheid over een aftrekpost te krijgen heb je dus een expliciete toezegging nodig.

Gelijkheidsbeginsel

Het is zelfs in onze Grondwet opgenomen: iedereen die zich in Nederland bevindt moet in gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Dit lijkt volstrekt logisch maar in belastingzaken is deze regel toch niet altijd eenvoudig toe te passen. Stel bijvoorbeeld dat je weet dat bij collega’s van je een bepaalde aftrekpost stevast wordt geaccepteerd, terwijl die bij jou wordt geweigerd. Als je dan een beroep op het gelijkheidsbeginsel wilt doen, dan zal jij moeten aantonen dat die collega’s in exact dezelfde situatie verkeren en dat zij door het benutten van die aftrekpost ‘begunstigd’ worden. Ga er maar aan staan! Je ontkomt er dan bijvoorbeeld niet aan om man en paard te noemen en het is dan maar de vraag of die collega’s dat wel op prijs stellen.

Wat als de regels zijn geschonden?

Soms kan dat direct gevolgen heb-

ben voor de aanslag die is opgelegd, die moet dan dus worden bijgesteld (gelijkheids- en vertrouwensbeginsel). Soms wordt de belastingdienst in de gelegenheid gesteld om alsnog met een goede onderbouwing te komen (motiveringsbeginsel). Ook is het mogelijk dat je recht hebt op een schadevergoeding omdat de schending van de spelregels een onrechtmatige overheidsdaad is.

Over schadevergoeding gesproken: ook bij een ‘gewone’ bezwaarprocedure (dus zonder dat in strijd met de spelregels wordt gehandeld), kun je recht hebben op een kostenvergoeding. Dan moet de belastingdienst een verwijtbare fout hebben gemaakt, je moet in het gelijk worden gesteld en je moet je hebben laten bijstaan door bijvoorbeeld een belastingadviseur of een boekhouder. De standaardvergoeding bij een bezwaarprocedure is € 254.

Eloy Veldhuijzen

Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen

24 september 2019

- ingezonden mededeling -

Schipper legal:

mr. Bjorn Schipper is een ervaren entertainment advocaat en oprichter van **SCHIPPER LEGAL**, in Amsterdam. Een intakegesprek van een half uur is gratis. Voor leden van de Ntb geldt een gereduceerd uurtarief van euro 150,= (exclusief btw en externe kosten). Voor procederen geldt een urenmaximum van 50 uur tegen het genoemde gereduceerde uurtarief. Het normale (basis)uurtarief is euro 200,= (exclusief btw en externe kosten) en geldt bij procedures vanaf 50 uur.

SCHIPPER LEGAL:

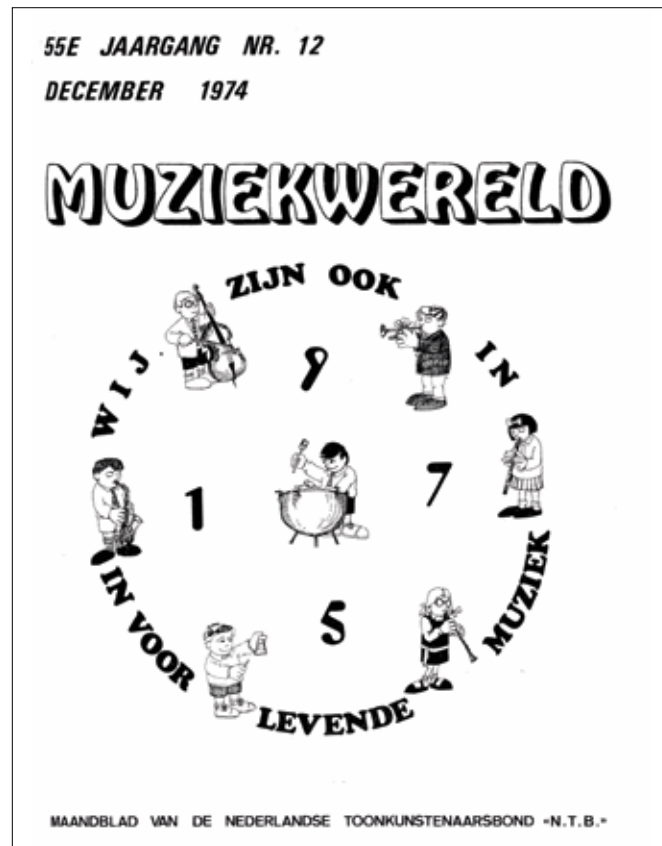
mr. Bjorn Schipper	m +31619610500	e bjorn@schipperlegal.nl
Postbus 36424	f +31208908580	w www.schipperlegal.nl
1020 MK Amsterdam		tw @bjornschipper

100 jaar Ntb

De Ntb voerde begin jaren zeventig actie onder het motto ‘Beter uit met levende muziek’. Een van de belangrijkste doelstellingen stond destijds in *Muziekwereld*: “Eist met ons dat in alle openbare gelegenheden waar dat mogelijk is ingeblikte muziek vervangen wordt door levende muziek.” Het sluitstuk van de actie was de uitreiking in 1974 van de eerste Gouden Notekrakers aan Nelly Boerrée en Boy Edgar.

Maurice Ferares (1922), oud-secretaris van de Ntb, weet het nog goed. ‘s Nachts op pad gaan om affiches over te plakken, weer of geen weer. ‘We verzetten ons tegen evenementen die levende muziek hadden vervangen door mechanische. Op de posters plakten we dan een sticker met de tekst ‘Heeft geen levende muziek!’

Een van de grootste successen in de ‘posteroorlog’ werd geboekt in de actie tegen Holiday on Ice, een ijsdansshow die was komen overwaaien uit Amerika en live muziek had ingeruild voor geluidsbanden. ‘Naast posters overplakken, stonden we dagelijks bij de entree om te protesteren. Uiteindelijk kwam de live muziek weer terug, na een overeenkomst met de toenmalige Haagse schaatsenrijdersorganisatie.’ Ook De Kleine Komedie in Amsterdam heeft het geweten. ‘Wij stonden stevast voor de deur actie te voeren. Dat sorteerd na een tijdje effect. We zeiden: als jullie niet stoppen met geluidsbanden, dan komt er nooit meer een muzikant over

de vloer. We dreigden kortom met een werkverbod.’ In het geval van het Russische Staatscircus werd zelfs de ambassade erbij betrokken. ‘Dat was een van onze grootste successen. Via de ambassade wisten we af te dwingen dat er weer met een orkest werd

gewerkt. Een orkest dat door de Ntb werd samengesteld.’

Medewerkers van de Ntb waren ook vaak te vinden bij nachtclubs, waar ze samen met muzikanten voor de deur stonden. ‘Ook hier dreigden we met een werkverbod als de geluids-

banden er niet uitgingen. Dat werkte goed, want zo af en toe hadden ze wel levende muziek nodig. De ondernemers waren uiteraard niet blij met dit soort acties, maar echt grimmig werd het nooit. We gingen altijd in gesprek, op een beschaafde manier. Dat het ook anders kan, werd bewezen in Amerika: daar werden cafés met jukeboxen soms volledig gesloopt, onder aanvoering van de bonden. Dat gebeurde hier gelukkig niet.’

Volgens Ferares is de actie behoorlijk succesvol geweest. ‘Dat merkten we bijvoorbeeld aan de reacties op straat. Mensen vonden het een goede zaak dat we stredden voor live muziek in openbare gelegenheden. Ook veel ondernemers gingen om. We zagen steeds vaker bordjes hangen met: ‘Hier levende muziek!’ Bij Holiday on Ice hing op een gegeven moment ook zo’n bordje.’

Er werd overigens niet alleen in Nederland actie gevoerd, vertelt Ferares. ‘Het was een internationale actie, onder aanvoering van de Fédération Internationale des Musiciens (FIM). Daar was ik toen voorzitter van. De FIM was heel belangrijk: zij waarschuwden ons als er een club kwam die het met geluidsbanden ging proberen, zoals het Russische Staatscircus. Omgekeerd verschaften wij andere landen weer informatie. Via het internationale netwerk hielden we elkaar voortdurend op de hoogte.’ II

column

Eerlijk

In dit nummer is er veel aandacht voor misstanden en onderbetaling in de muziekwereld. Ik doe mee, want dit thema verdient alle aandacht. Naar aanleiding van een column die ik schreef in 2018 werd ik geattendeerd op de Facebook-groep Platform voor Freelance Musici. Dit platform wordt aangevoerd door hoboïste Dorine Schoon en sopraan Caroline Cartens en heeft het afgelopen jaar enorm veel aandacht gekregen door de financiële positie van musici aan de kaak te stellen. Door het noemen van stuitende voorbeelden, die velen van jullie helaas waarschijnlijk bekend voorkomen, kwam er ineens veel aandacht in landelijke media en volgden er zelfs gesprekken met de politiek. Wat mij opviel was de onwetendheid van het grote publiek en zelfs politici over dit onderwerp.

Om eerlijke betalingen, ofwel een Fair Practice Code, te kunnen realiseren moet het Rijk 25 miljoen extra beschikbaar maken, zo berekende Kunsten ’92. Ik denk dat ook de rijksge-subsidieerde instellingen waarvoor dat bedoeld is, zelf wat verbeteringen kunnen aanbrengen. Veel theaters maken het de artiesten niet makkelijk door garderobekosten, kopjes koffie, drankjes voor de artiest na de show, gastenlijstkaarten, ‘vrijwillige’ giften aan het steunfonds van het theater, eten en uitrijkaarten door te berekenen aan het gezelschap. Volgens mij zijn de theaters die goed scoren ook vaak de instellingen die het gevoel geven dat zowel artiest als bezoeker welkom is.

Uitmarkten zullen zich moeten afvragen of het eerlijk is om onder het mom van “een mooie promo voor het nieuwe seizoen” iedereen te betalen behalve de muzikanten. Voor showcases of festivals waarbij de horeca en stad wel varen, maar musici onder het mom van

“een mooie promo voor het nieuwe seizoen” met reiskosten naar Groningen moeten reizen, geldt hetzelfde.

Verder zijn er natuurlijk naast al die grote theaters, festivals en podia ook ontzettend veel kleine cafés met live muziek. Kroegen met liefde voor muziek waar mensen zich als muzikant in alle stijlen kunnen ontwikkelen. Hier krijg je echter met geluk misschien € 50 p.p. en het is lastig daar tegenin te gaan, vooral voor jonge muzikanten. Iedereen wil spelen. Het aanbod van goede musici is enorm en de vraag gering. We zouden wel kunnen proberen om meer bewustwording te creëren voor het feit dat het bijzonder is dat daar een band zich uit de naad staat te spelen. Er zou wat extra’s op de prijs van een biertje kunnen, wellicht een kleine entree of misschien staat de kroegbaas open voor rondgang met de pet.

Bovendien denk ik dat we als groep toe moeten naar een tendens waarin het niet alleen logisch, maar ook mogelijk is om ‘nee’ te verkopen. Daarmee zouden we elkaar verder helpen.

Ik denk dat het van groot belang is dat we de misstanden blijven uitdragen. Noem wat je verdient. Mensen hebben vaak geen idee. Vertel wat je er dagenlang voor doet en laat. Praat met opdrachtgevers die je gratis op hun feest willen laten spelen omdat tante Jannie zo van sousafoon houdt. Meld deze zaken bij het meldpunt Unfair Practice op de site van de Kunstenbond.

En o ja, plant wat bomen. Want als de aarde naar de klote gaat, was dit alles voor niets.

Bart Wirtz is saxofonist en bracht onlangs zijn vierde album *Beneath the Surface* uit. Hij presenteert samen met Rolf Delfos wekelijks het programma ‘Dutch Jazz’ op SublimeFM

Raad van State stelt Ntb in het gelijk

Subsidiebesluit Metropole Orkest moet worden heroverwogen

In 2016 (voorafgaand aan de fusie tussen Ntb en Kunstenbond) startte de Ntb een procedure tegen de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over de (te lage) subsidietoekenning aan het Metropole Orkest. Ntb-vertegenwoordiger Mark Gerrits deed van deze langsepende procedure regelmatig verslag in *Muziekwereld*. Tot nu toe kreeg de Ntb nul op het rekest. Maar nu – bijna 3 jaar! later – besloot de Raad van State anders. De minister zal haar besluit moeten heroverwegen.

tekst: Mark Gerrits

De zaak draait om de beslissing van de (voormalige) minister van OCW op Prinsjesdag 2016 om de Rijkssubsidie voor het Metropole Orkest vast te stellen op 3 miljoen per jaar exclusief loon- en prijsbijstellingen. Er was door het Metropole Orkest 3,5 miljoen aangevraagd.

Tegen dat besluit (het niet toekennen van de gevraagde 3,5 miljoen) werd door de Ntb (inmiddels: de Kunstenbond) bezwaar gemaakt.

De kern van ons standpunt was dat de medewerkers van het Metropole Orkest – en de vakbond – een belang hebben bij het subsidiebesluit. En wel omdat het niet toekennen van de 3,5 miljoen, een “dreigende schending van [...] het fundamenteel recht op arbeid” kan opleveren. Het zou merkwaardig zijn – zo betoogden wij – als medewerkers van het Metropole Orkest, die veel hebben ingeleverd om hun baan te behouden (én de bij het Sociaal Plan betrokken vakbonden), bij een dergelijk besluit géén belang hebben. Het voorzienbare gevolg zou namelijk zijn dat er wéér mensen zouden moeten afvloeien. Het bezwaar werd op 15 juni 2017 door de minister niet-ontvankelijk verklaard.

Geen belang

De minister stelde zich op het standpunt dat

de medewerkers van het Metropole Orkest een ‘afgeleid belang’ hebben bij het bestreden besluit en dat van een rechtstreeks en onlosmakelijk verband tussen het subsidiebesluit en de gestelde aantasting van een aan het fundamenteel recht op arbeid ontleend belang, geen sprake was.

Daarom – zo betoogde de minister – konden de bij het Metropole Orkest werkzame personeelsleden niet worden aangemerkt als belanghebbenden als bedoeld in artikel 1:2, eerste lid, van de Awb, en heeft ook de vakbond als belangenorganisatie geen daaraan ontleend collectief belang.

Rechtsgang

De Ntb besloot in hoger beroep te gaan bij de rechtbank Amsterdam. Maar ook deze verklaarde in haar uitspraak van 22 februari 2018 het beroep niet-ontvankelijk. Er was echter nog een mogelijkheid om ‘het gelijk te halen’: een gang naar de Raad van State. Wij hebben daarom bij de Raad van State aangedrongen op een heroverweging van de uitspraak van de rechtbank Amsterdam. De Raad van State deed uiteindelijk op 26 juni twee voor de gehele sector belangwekkende uitspraken (een soortgelijke zaak speelde rond muziekschool Artamuse en de

besluitvorming van de gemeente Sittard/Geleen – zie kader). De Raad van State overweegt: “Niet in geschil is dat de Kunstenbond, krachtens zijn doelstellingen en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden als bedoeld in artikel 1:2, derde lid, van de Awb, de belangen van zijn leden behartigt.”

Ook nam de Raad van State onze stelling over dat de belangen die door de Kunstenbond worden behartigd – de belangen van de leden van de vakbond die werkzaam zijn bij het Metropole Orkest – rechtstreeks bij het subsidieverleningsbesluit van de minister zijn betrokken. In de woorden van de Raad van State: “Het verlenen van substantieel minder subsidie [...] dan door het orkest is aangevraagd kan, zoals ook in de begroting van het Metropole Orkest is weergegeven, tot een vermindering van het aantal fte aan tijdelijke contracten leiden en daarmee gevolgen hebben voor de arbeidsrechtelijke positie en werkgelegenheid van medewerkers van het Metropole Orkest met een tijdelijk dienstverband. De begroting van het Metropole Orkest bestaat voor 70% uit personeelskosten. [...] Daardoor bestaat er een reële mogelijkheid dat de medewerkers van het Metropole Orkest door het subsidieverleningsbesluit worden geraakt in een aan een fundamen-

teel recht op arbeid ontleend belang. Dit betekent dat de Kunstenbond – die opkomt voor de belangen van bij de bond aangesloten medewerkers van het Metropole Orkest – als belanghebbende in de zin van artikel 1:2, derde lid, van de Awb bij het besluit tot subsidieverlening van 20 september 2016 moet worden aangemerkt.” Een belangrijk gegeven: het betekent dat bij de besluitvorming rond het toekennen van subsidies de belangen van de bij de vakbond aangesloten leden moeten worden meegewogen.

Fair Practice (Code)

In de Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024 geeft de huidige minister van OCW aan dat zij hecht aan het toepassen van fair practice in de culturele sector. Zo is te lezen: “Toepassing van de Fair practice code is een subsidievoorwaarde. Mogelijk stijgen daardoor de loonkosten voor instellingen.” Als bijlage bij haar Kamerbrief van 11 juni 2019 zond de minister ook de ontwerp-subsidieregeling-culturele-basisinfrastructuur-2021-2024 aan de Kamer. Een belangrijk citaat: “2.2. *Criterium eerlijke beloning. Bij beoordeling van de aan-*

en inpassen in hun bedrijfsvoering.” De uitspraak in de Metropole- en Artamuse-zaak biedt ook daarom mogelijkheden voor de Kunstenbond/Ntb om invloed uit te gaan oefenen op de subsidieaanvragen in het kader van de komende Kunstenplanperiode. Immers: het feit dat de Raad van State de vakbonden als belanghebbende heeft aangemerkt, brengt met zich mee dat de subsidieaanvragers (lees: de werkgever) er goed aan doet met de (gerechtvaardigde) belangen van leden van de vakbonden rekening te houden. Deze belangen bestaan er onder meer uit dat er een ‘eerlijk loon’ wordt betaald (ook volgens de minister zelf), zodat er sprake is van (voldoende) bestaanszekerheid.

Situatie nu

De Raad van State heeft de minister opgedragen op inhoudelijke gronden een nieuw besluit te nemen op het door de Kunstenbond gemaakte bezwaar op het besluit van 20 september 2016. De Raad van State gaf de minister aan dat zij haar besluit van november 2018 (waarin het Metropole Orkest 750.000 euro per jaar extra krijgt toegekend vanaf 2019), in acht mag nemen. De Kunstenbond/Ntb hecht er groot belang aan dat de zaak nu ook inhoudelijk door de minister wordt opgepakt. Inmiddels zijn er nadere aanvullende gronden ingediend, en is aangedrongen op een hoorzitting.

Wordt vervolgd.

Kunstenbond versus gemeente Sittard/Geleen

Parallel aan de Metropole-zaak voerden wij ook een procedure rond muziekschool Artamuse. Het College van B&W trok een substantieel deel van de subsidie voor de muziekschool in. Onze vakbond was daar actief geweest met het maken van een Sociaal Plan gericht op het overgaan naar De Domijnen. Wij besloten – in samenwerking met de interim-directeur en de ondernemingsraad – in bezwaar te gaan. Ook hier werd het bezwaar eerst afgewezen, en werden wij ook in hoger beroep niet-ontvankelijk geacht. Ook hier oordeelde de Raad van State anders. Ook hier dienen Kunstenbond en de door Kunstenbond vertegenwoordigde leden als belanghebbenden te worden aangemerkt, met name omdat “er een reële mogelijkheid [bestaat] dat de medewerkers van Stichting Artamuse door de bestreden subsidiebesluiten worden geraakt in een aan een fundamenteel recht op arbeid ontleend belang”. Ook hier laten wij de zaak kortom niet rusten.

Leuker kunnen we het niet maken...

Per 1 januari 2020 verandert de Kleine Ondernemingsregeling (KOR). De wijziging is gepresenteerd als een vereenvoudiging, maar is feitelijk ook een bezuiniging voor zelfstandigen met een kleine omzet en winst. Hoe pakt dat uit?

tekst: Peter van den Bunder

Het voordeel vervalt dat je een gering btw-saldo mag houden. In praktijk betekent dat een daling van je netto-inkomen dat kan oplopen tot € 1.345. De nieuwe KOR komt neer op een keuze voor kleine zelfstandigen om

wel of geen btw in rekening te brengen. Wat je het beste kan doen met de nieuwe KOR hangt af van jouw persoonlijke situatie. Aandachtspunt is je omzet, en wie je klanten zijn. Had je al ontheffing van administratieve

verplichtingen, dan heb je al een brief ontvangen van de belastingdienst. Als er niks in jouw situatie is veranderd of gaat veranderen, dan hoeft je ook niets te doen en val je vanzelf onder de nieuwe regeling.

De belastingdienst maakt reclame om over te stappen. We zetten vijf aandachtspunten op een rij.

1) Toepassen is een keuze, het is niet verplicht

Toepassing van de kleine ondernemingsregeling is niet verplicht maar vrijwillig. Zelf aanmelden voor de nieuwe regeling kan via de website van de belastingdienst. Als je je voor 20 november 2019 aanmeldt, kun je de nieuwe regeling toepassen per 1 januari 2020. Wil je toch gewoon als zzp'er btw blijven factureren, en ook btw ontvangen op je inkopen, dan mag dat. Realiseer je dus dat je wat te kiezen hebt.

2) Wie zijn je klanten?

Zijn je klanten vooral particulieren of instellingen die toch geen btw kunnen terugvragen of verrekenen, dan is meedoen aan de nieuwe KOR mogelijk aantrekkelijk. Geen btw-administratie is ook minder administratieve rompslomp. Zijn je klanten zakelijke opdrachtgevers die de btw die jij in rekening brengt zelf ook weer verrekenen, dan kun je waarschijnlijk het beste blijven factureren. Anders loop je het risico dat je straks alleen nog maar de huidige prijs exclusief btw in rekening kan brengen bij je klanten.

3) Kijk goed naar je omzet

Kijk vooral ook goed naar je omzet en omzetverwachting. Licht die structureel onder of boven de omzetgrens van € 20.000, dan is het makkelijk kiezen. Schommelt je omzet juist rond de € 20.000, dan wordt het ingewikkeld en is het opletten geblazen. Bovendien telt

niet alle omzet mee om de grens van € 20.000 te bepalen. Lesgeven op een basisschool of omzet uit muzieklessen aan kinderen, tellen bijvoorbeeld niet mee. Bij twijfel: blijf gewoon factureren.

4) Maak een totaalafweging

Maak een totaalafweging. Waar heb je financieel, administratief en commercieel het meeste baat bij. Juist wel of geen btw? Wil je kiezen voor de vrijstelling maar ga je over de omzetgrens, dan vervalt de vrijstelling en kan je pas na drie jaar opnieuw kiezen voor vrijstelling. Misschien kan of wil je een deel van je omzet verlonen, bijvoorbeeld via artiestenverloningen.nl. Overleg desgewenst met je boekhouder. Bij twijfel: blijf gewoon factureren.

5) Denk na over de communicatie

Ga je je huidige praktijk veranderen? Denk dan niet alleen na over aanpassing van je administratie, maar vooral ook aan de communicatie met je klanten. En als je toch gaat communiceren: is 1 januari ook geen mooie peildatum om je tarieven en/of je voorwaarden aan te passen? Tot slot, wil je meer weten, check de site van de belastingdienst. En neem met specifieke vragen contact op met de helpdesk van Kunstenbond/Ntb.

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/btw/content/kleine-ondernemersregeling-vanaf-2020>.

Pensioenakkoord en AOV: hoe zit dat?

Vakbonden, werkgevers en het kabinet hebben met steun van de Tweede Kamer een principeakkoord gesloten over de pensioenen. Dat is eigenlijk misleidend. Het pensioenakkoord gaat over veel meer: ook over duurzame inzetbaarheid, scholing én over een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering.

tekst: Peter van den Bunder

Veel zzp'ers maken zich zorgen over de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering, die ook in het principeakkoord is opgenomen. Terecht, want deze verplichting treft ook veel mensen in de creatieve en culturele sector en voor deze zzp'ers is dit

soort verzekeringen momenteel vaak onbetaalbaar of ontoegankelijk. Verzekeraars sluiten daarnaast veel uit: een slechte knie? Jammer dan, je knie is niet verzekeraar. De Kunstenbond vindt dat alle zzp'ers recht hebben op een

voorziening bij arbeidsongeschiktheid. Maar een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering die alleen voor rekening komt van de zzp'er en de kassen van de verzekeraars spekt, is oneerlijk. Broodfondsen en andere persoonlijke keuzes, die voor velen hun waarde al hebben bewezen, moeten mogelijk blijven. Bovendien zullen de tarieven in de sector moeten stijgen om een verzekering te kunnen betalen. Of moeten er uitzonderingen komen. Het akkoord laat de uitwerking van een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering bewust open. De Kunstenbond/Ntb praat mee over de invulling, via

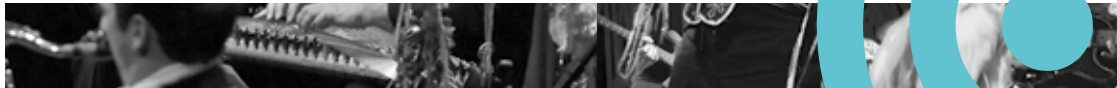
de SER, de FNV en binnen de arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector. Onze inzet daarbij is vooral gericht op betaalbaarheid, keuzevrijheid en toegankelijkheid. Begin 2021 moet er een voorstel liggen vanuit de SER aan het Kabinet. Komend half jaar werken we aan zo'n voorstel. Jouw mening en jouw stem tellen. We organiseren peilingen en kunstenbondcafés om jou te horen. Praat mee over AOV en meld je aan via info@kunstenbond.nl voor ons panel.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/06/05/kamerbrief-principeakkoord-vernieuwing-pensioenstelsel>

- ingezonden mededeling -

open source network
for the dutch world music industry

consulting, promotion
research & policy development
World Blend Café network meetings

Dutch World Directory
guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

pagina 38

Muziekwereld nr. 3 - 2019

www.ntb.nl

pagina 39

Onder de leden

Marius Beets

Marius Beets timmert al decennia aan de weg als contrabassist. Daarbij is hij meer een teamplayer dan een solist. Maar dan wel eentje die als hij wil boven alle partijen kan hangen, zoals de titel van zijn jongste cd suggereert: 'This is your captain speaking'.

Wat doe je nu?

Marius Beets combineert dingen ogenschijnlijk moeiteloos. Zo blijkt hij al een tijdje ongemerkt op de fiets te zitten tijdens dit telefonische interview, dat rustigjes begon achter de toonbank van zijn muziekwinkel in Zeist, waar hij af en toe een klant hielp. 'Ja, ik ben op weg voor een klusje,' zegt hij, terwijl hij bands opsomt waarin hij speelt. 'Dat had ik je misschien even moeten zeggen.'

Beets lijkt er niet aan te ontkomen om zo af en toe al improviserend diverse bezigheden aan elkaar te breien. Hij kan namelijk niet stilzitten, wat betekent dat hij altijd wel iets aan het doen is en dat zorgt voor een goed gevulde agenda. Dingen kunnen dan wel eens door elkaar gaan lopen. In de muziek waar hij van houdt is dat aan de orde van de dag. 'Jazz bestaat voor 90 procent uit improviseren. De kunst is dan om niet alleen in een split second te beslissen of je linksaf of rechtsaf gaat, maar ook rekening te houden met wat anderen aan het doen zijn. Als iedereen bijvoorbeeld druk gaat doen, ga ik een tandje lager. Zijn ze rustig,

dan zet ik juist een tandje bij.' Dit raakt aan de beroepsopvatting van Beets, die gekscherend van zichzelf zegt dat hij in de dienstverlening zit. 'Ik word vaak ingezet om andermans muzikale ideeën goed uit de verf te laten komen.'

Dat het bestaan van een muzikant vaak neerkomt op muzikale dienstverlening, is iets waar de jeugd meestal weinig rekening mee houdt. Beets, sinds 1999 hoofdvakdocent aan het Rotterdams Conservatorium, probeert ze dat wel een beetje bij te brengen. 'Het is goed dat je wordt opgeleid om je eigen muziek te spelen. Maar je moet wel beseffen dat je later als bassist in eerste instantie een teamplayer moet zijn en geen solist. Je verdient immers vooral je brood met het spelen van andermans muziek. Het is wel van belang dat je daar je eigen signatuur aan geeft. Alleen iets naspelen wat iemand anders bedacht heeft, volstaat niet. Je moet je de taal van die muziek eigen maken, snappen wat je collega's aan het doen zijn en daarmee rekening houden. In een split second moet je de juiste kant opgaan.

Als je dat niet lukt, vragen ze de volgende keer iemand anders.' Maar hoe leer je dat? In Beets geval: door te kijken, luisteren, structuren te doorgronden. 'De boeken induiken, studeren, onderzoek doen naar toonladers, dat was aanvankelijk niets voor mij. Ik deed en doe alles op intuïtie. De theorie daarachter, dat kwam vaak pas veel later.' Beets runt ook een muziekwinkel in Zeist, samen met zijn vrouw. Zij, een klassiek musicus, stelde in 2016 voor die winkel over te nemen, toen de vorige eigenaar met pensioen ging. Niet dat ze het financieel nodig hadden: beiden zijn een aanzienlijk deel van het jaar druk met concerten in binnen- en buitenland. 'Mijn vrouw was simpelweg toe aan een nieuwe impuls. Ik vond dat prima. We hebben beiden veel ervaring als muzikant, dus ik had er wel vertrouwen in.' Beets en zijn vrouw hebben inmiddels een naam opgebouwd als verkopers en adviseurs op het gebied van, met name, tweedehands instrumenten. 'We hebben zo langzamerhand een regiofunctie gekregen: er komen ook mensen uit Rhenen, Utrecht en Amers-

foort. Het is ook ontzettend leuk om te doen, met je kennis andere, beginnende muzikanten helpen.'

Ondertussen is Beets ook nog onderdeel van de Sena-sectie Uitvoerende Kunstenaars. Als sectie-lid moet hij geregeld diverse aanvragen lezen en vergaderingen bijwonen. 'Dit soort dingen moet wel gebeuren, nietwaar? Ik heb het altijd belangrijk gevonden dat muzikanten zich met dit soort dingen bezighouden, dus toen ik gevraagd werd heb ik ja gezegd. Bovendien heb ik er veel van geleerd. Ik weet nu veel meer van bijvoorbeeld de juridische aspecten van intellectueel eigendom en de discussie rondom openbaarmaking. Dat is toch wel prettig, al is het maar omdat ik het nu aan andere muzikanten kan uitleggen.' Beets heeft twee speerpunten als sectie-lid: een optimale

verdeling van repartitiegelden en een doelmatige investering van SoCu-gelden. Het laatste punt is misschien wel het belangrijkste, aldus Beets. 'Er werd voorheen nog wel eens geïnvesteerd in showcases waar spelende muzikanten voor niets optraden en weinig aan hadden. Terwijl dat geld bedoeld is om betaalde speelplekken voor aangeslotenen te genereren. Dat gaat gelukkig beter. En er is nu ook een minimum gagenorm als voorwaarde voor ondersteuning'. Beets zag vorig jaar tussen alle bezigheden door ook nog kans om met een nieuw album te komen. De titel van de goed ontvangen jazz-cd is een opmerkelijke voor een dienende muzikant: 'This is your captain speaking'. Af en toe profileer ik me als bandleider, aldus Beets. 'Het is goed om even te laten zien dat je nog meer in je mars hebt.'

Wat heb je aan de Ntb gehad?

'Het is prettig dat je weet dat je bij gedonder ergens kan aankloppen,' zegt Beets, die sinds geruime tijd lid is. 'Ik heb dat zelf echter nooit hoeven doen, ben nooit in zwaar weer geweest. Maar het is een belangrijke organisatie die veel voor elkaar heeft gekregen.' Beets voorspelt dat de Ntb alleen maar belangrijker gaat worden. 'Sinds de fusie met de Kunstenbond zijn ze gegroeid. Ik denk dat dat groeien doorgaat en het nog meer dan nu een partij wordt om rekening mee te houden.'

Jeroen Akkermans

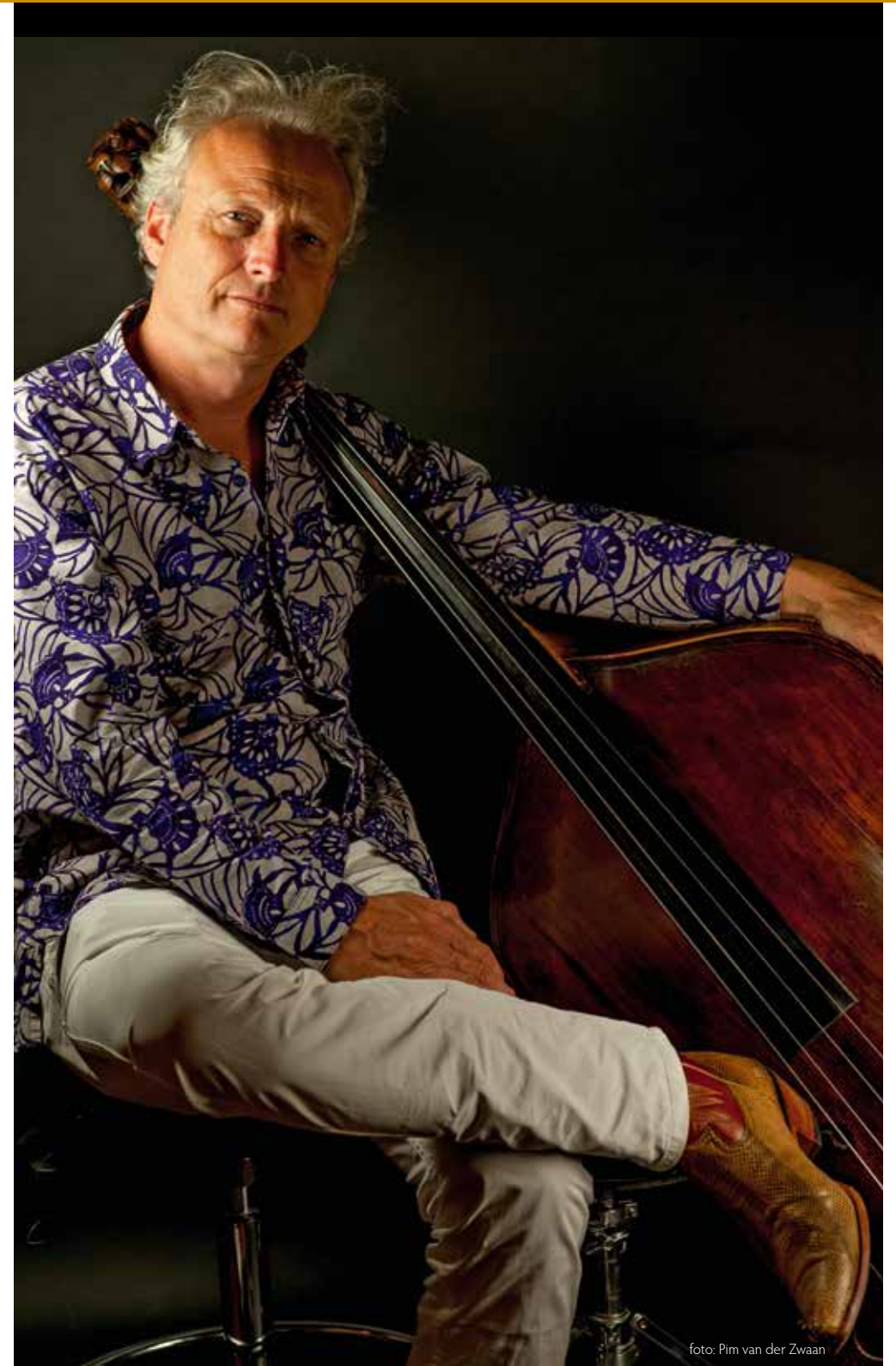

foto: Pim van der Zwaan

Fiscale en administratieve dienstverleners, ook voor ZZP-ers

Zakelijke kracht en persoonlijke aandacht

Specialisten in artiestenzaken zoals:

- belastingaangiften
- jaarrekeningen
- fiscale advisering

Bezoek- en postadres:
Zielhorsterweg 57
3813 ZX Amersfoort
Tel.: 033-489 29 30
Fax: 033-445 02 20
info@bouwmanveldhuijzen.nl

Ntb-verzekeringen

Brandveiligheid

Het kan iedereen overkomen: brand in huis. De brandweer krijgt jaarlijks duizenden meldingen van brand in een woning. Gelukkig kun je zelf veel doen om jouw huis brandveiliger te maken. We hebben een paar praktische tips op een rij gezet.

Top 3 brandoorzaken

In de top 3 van brandoorzaken staan:

- Stoken

Een open haard of houtkachel geeft gezelligheid en warmte maar kan ook gevaarlijk zijn. Gebruik daarom schoon en droog loofhout dat minimaal 1,5 jaar is gedroogd. Laat de schoorsteen minimaal eens per jaar vegen en controleren door een bedrijf dat is aangesloten bij de Algemene Schoorsteenvegers Patroonbond (ASPB).

- Koken

Ook de oven, pan, magnetron

en frituur zijn objecten waarin vaak brand ontstaat. Door een kookwekker te gebruiken, vergeet je de pan op het vuur niet. Daarnaast adviseren we om het fornuis vrij te houden van brandbare spullen. Voorkom de vlam in de pan!!

- Elektrische apparaten

Denk hierbij voornamelijk aan de wasmachine en wasdroger. Reinig daarom na gebruik de filters en haal apparaten eens per jaar van hun plaats om de ruimte stofvrij te maken. Sluit de apparaten rechtstreeks aan op een stopcontact, zonder verlengsnoer, en trek

de snoeren uit het stopcontact als de apparaten niet gebruikt worden.

Overige oorzaken van brand

Naast de top 3 van brandoorzaken zijn er nog diverse andere, zoals de hitte van halogeenlampen. Als de lampen te dicht bij brandbare materialen hangen, kunnen die in de brand vliegen. Zorg daarom voor voldoende afstand en ventilatie, of nog beter: vervang de halogeenlampen door spaar- of ledlampen. Ook door het gebruik van kaarsen kan brand ontstaan. Gebruik niet-brandbare kaarsenstandaards en zet ze niet te dicht bij gordijnen of andere brandbare materialen. Plaats waxinelichtjes op een onbrandbare ondergrond. Brand kan daarnaast ontstaan op plaatsen waar stof zich ophoopt. Denk bijvoorbeeld aan de mechanische ventilatiesystemen. Reinig deze regelmatig. Ook allerlei losliggende snoeren kunnen gevaarlijk zijn. Voorkom dan ook het veelvuldig gebruik van verlengsnoeren en losse stekkerdozen. Controleer snoeren regelmatig op breuken en rol kabelhaspels

bij gebruik helemaal af. Ook de slaapkamer kan een plek zijn waar gemakkelijk brand ontstaat. Rook daarom nooit in bed. Gebruik je in de wintermaanden een elektrische deken? Test hem en controleer de bedrading voordat je die weer in gebruik neemt. Een must om in huis te hebben is eigenlijk een rook- of CO2-melder. Hang deze in de buurt van je slaapkamer, in de gang of overloop. De melder alarmeert je bij de eerste verschijnselen van brand en heeft zo al vele mensenlevens gered.

Mocht er ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch brand ontstaan, handel dan snel. Waarschuw je medebewoners en bel direct 112 voor het alarmeren van de hulpdiensten. Heb je een branddeken of een brandblusser? Probeer daarmee een beginnende brand te doven, maar let vooral op je eigen veiligheid. In zeer korte tijd kan een woonvertrek vol rook staan. Vlucht tijdig naar buiten en wacht op de brandweer en ga de woning niet meer binnen.

Ntb-brandverzekering

Mocht je ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch door een brand worden getroffen, zorg dan dat je beschikt over de Ntb-instrumentenverzekering of Ntb-brandverzekering. Na de eerste noodhulp door Stichting Salvage wordt je schade verder vergoed door de verzekeraar. Kijk op de Ntb-site onder het kopje verzekeringen om zo'n verzekering af te sluiten. Doe het nu, voor het te laat is.

ADVIESGROEP
VAN DER ROEST

Het Ntb-pakket:

Instrumentenverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering- Combi

Doorlopende Reisverzekering

Inboedelverzekering

Uitvaartverzekering

Autoverzekering

Opstalverzekering

Zorgverzekering

Laatste nieuws

Het verzekeringsportaal is vernieuwd. Vanaf nu is het weer mogelijk om de Ntb-verzekeringen via de website af te sluiten. Voor leden van de vakbond die al deelnemen aan het Ntb-verzekeringspakket bestaat de mogelijkheid om de lopende verzekeringen te bekijken. Je kunt inloggen via de website van de Kunstenbond met behulp van je inlognaam en wachtwoord.

**Wij weten wat
er speelt!**

Word nu lid!

www.ntb.nl of bel: 020 620 31 31

Wat heb je aan de Ntb?

- Juridische check contracten.
- Rechtsbijstand bij problemen met opdrachtgevers, inning achterstallige gages en weigering uitkeringen.
- Goedkoopste instrumentenverzekering met (wereld)dekking bij optredens.
- Begeleiding en advies over: de rechtsvorm die het beste bij je bedrijf past, belastingen en ouderdomspensioen.
- Zakelijke kennis van en netwerk binnen de muziek- en podiumwereld.
- Goedkope factureringsservice en loonadministratie optredens via artiestenverloningen.nl.
- Advies op maat over opbouw (muziek)carrière of lespraktijk, aanvragen van subsidies, maken van geluidsopnamen/cd's.

De Ntb is dé vakorganisatie voor musici